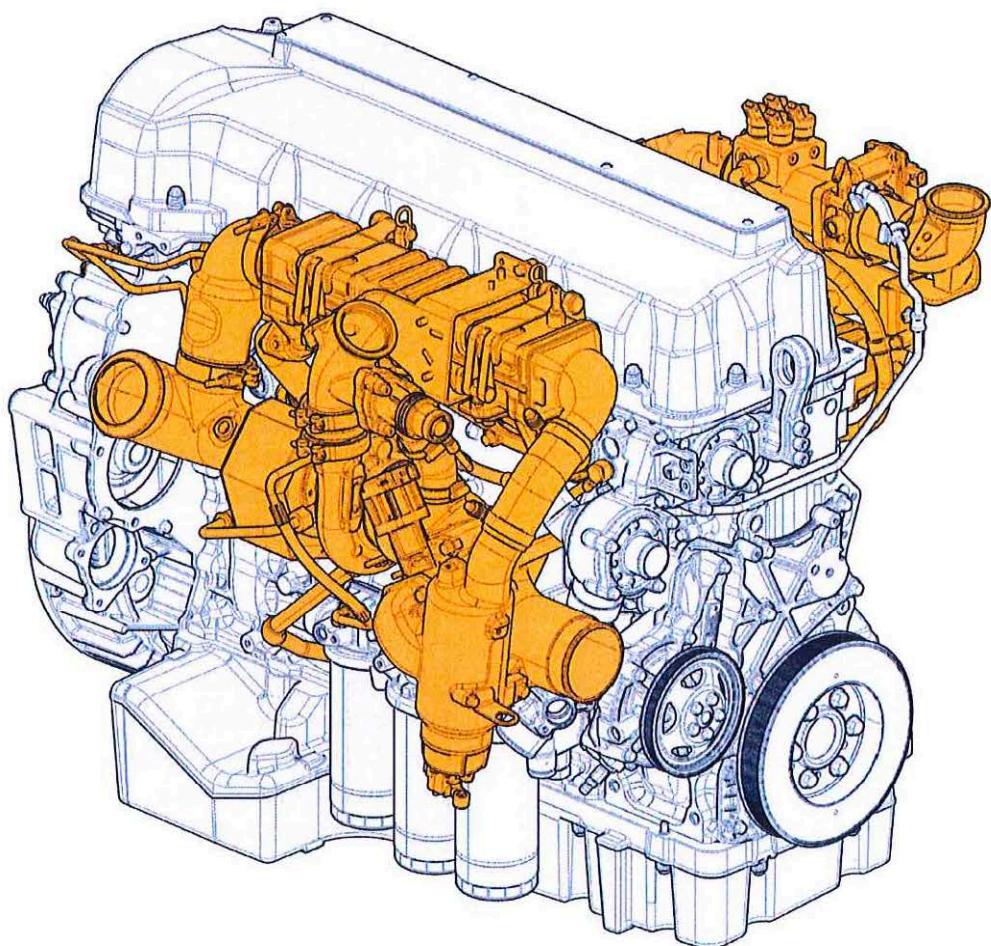

Silnik CNG/Bio-Gaz G9B

Zeszyt uczestnika

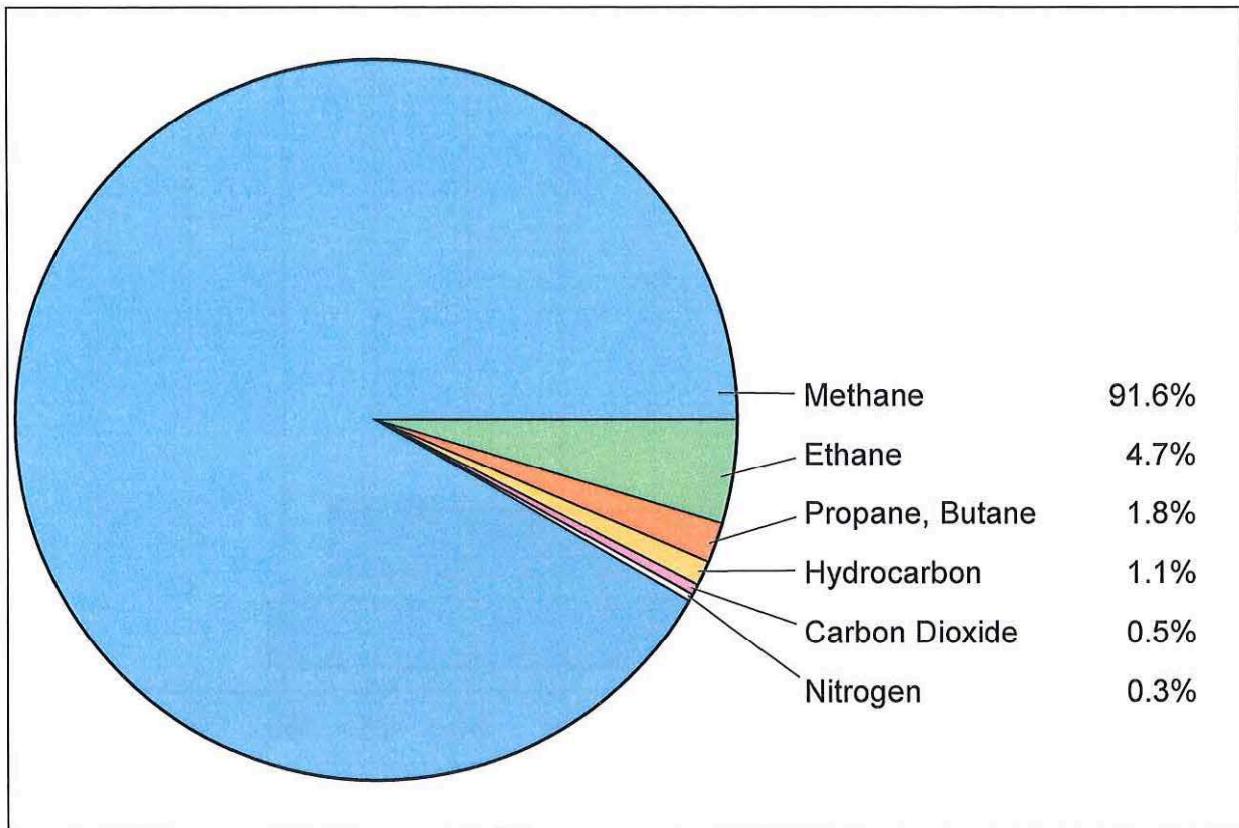

Informacja techniczna

Materiał opisuje wygląd i funkcje silnika gazowego G9B. Silnik jest udoskonaleniem poprzedniego wariantu silnika gazowego G9A w autobusach Volvo. Silnik może pracować na gazi ziemnym lub biogazie.

Spis Treści

1	CNG/Bio-Gaz	3
2	Łatwopalność	4
3	Zbiorniki gazu.....	5
4	Zawór zbiornika.....	6
5	Bezpiecznik temperaturowy	7
6	Zawór odcinający dopływ gazu	8
7	Zawór upustowy.....	9
8	Wyłącznik serwisowy, czujnik wypadkowy ..	10
9	Zawór odcinający i filtr wstępny	11
10	Regulator ciśnienia	12
11	Zawór pojemnika, diagnostyka	13
12	Liniowy system zbiornika, napełnianie.....	14
13	Liniowy system zbiornika, jazda.....	15
14	Wprowadzenie o silniku	16
15	Główica cylindra, zawory i gniazda zaworów.....	17
16	Tłok	18
17	Gniazdo świecy zapłonowej.....	19
18	Układ silnika.....	20
19	Czujniki silnika 1	21
20	Czujniki silnika 2	22
21	Dyfuzor/mieszalnik z zaworem wtryskowym	23
22	Przepustnica wlotu.....	24
23	Zawór przelewowy	25
24	Zawór powietrza.....	26
25	EGR	27
26	Duży obieg "Long-route" EGR	28
27	EGR odpływ	29
28	EGR siłownik.....	30
29	Sonda Lambda	31
30	Trójdrożny katalizator.....	32
31	Czujnik NOx	33
32	Indukcyjny układ zapłonowy, Czujnik koła zamachowego.....	34
33	Indukcyjny układ zapłonowy, Czujnik wałku rozrządu	35
34	Indukcyjny układ zapłonowy, zapłon cewka / świeca	36
35	System bezpieczeństwa	37
36	Podstawowa wiedza w zakresie silników gazowych	38

1 CNG/Bio-Gaz

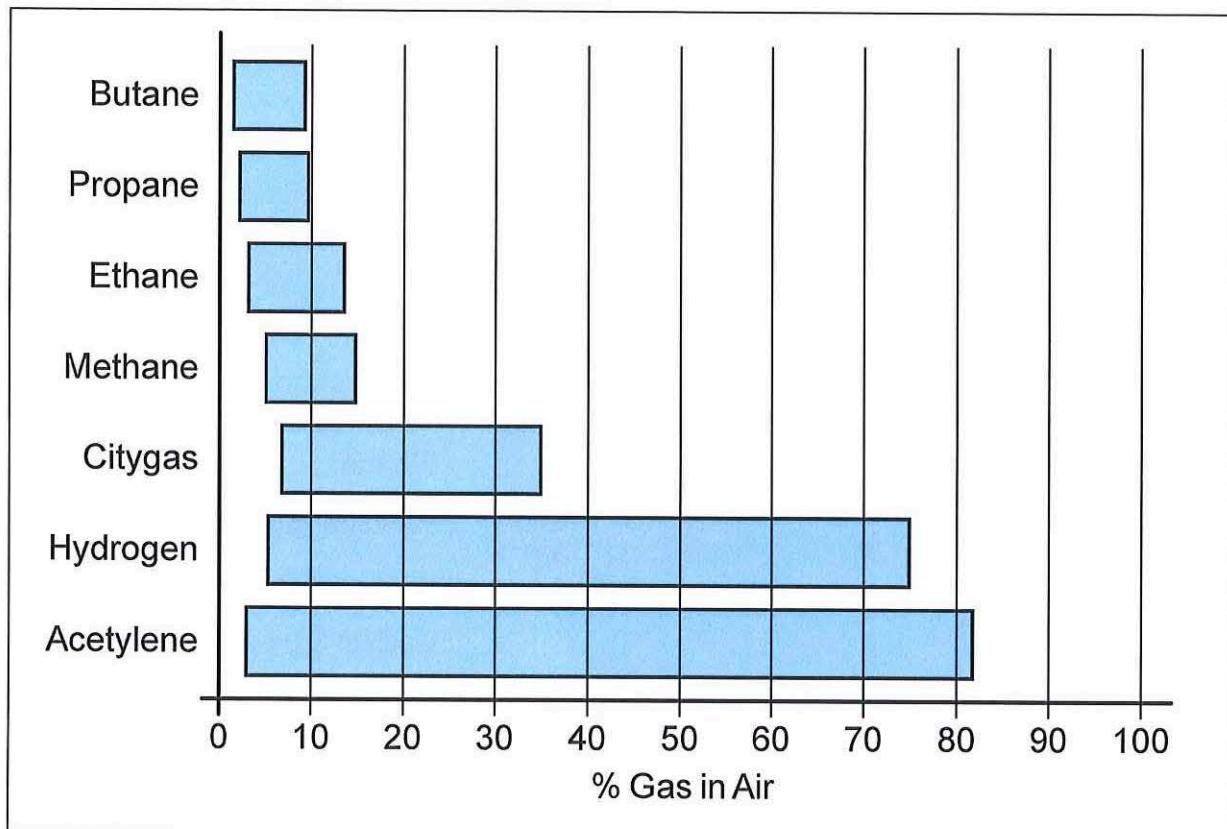

---

2 Łatwopalność

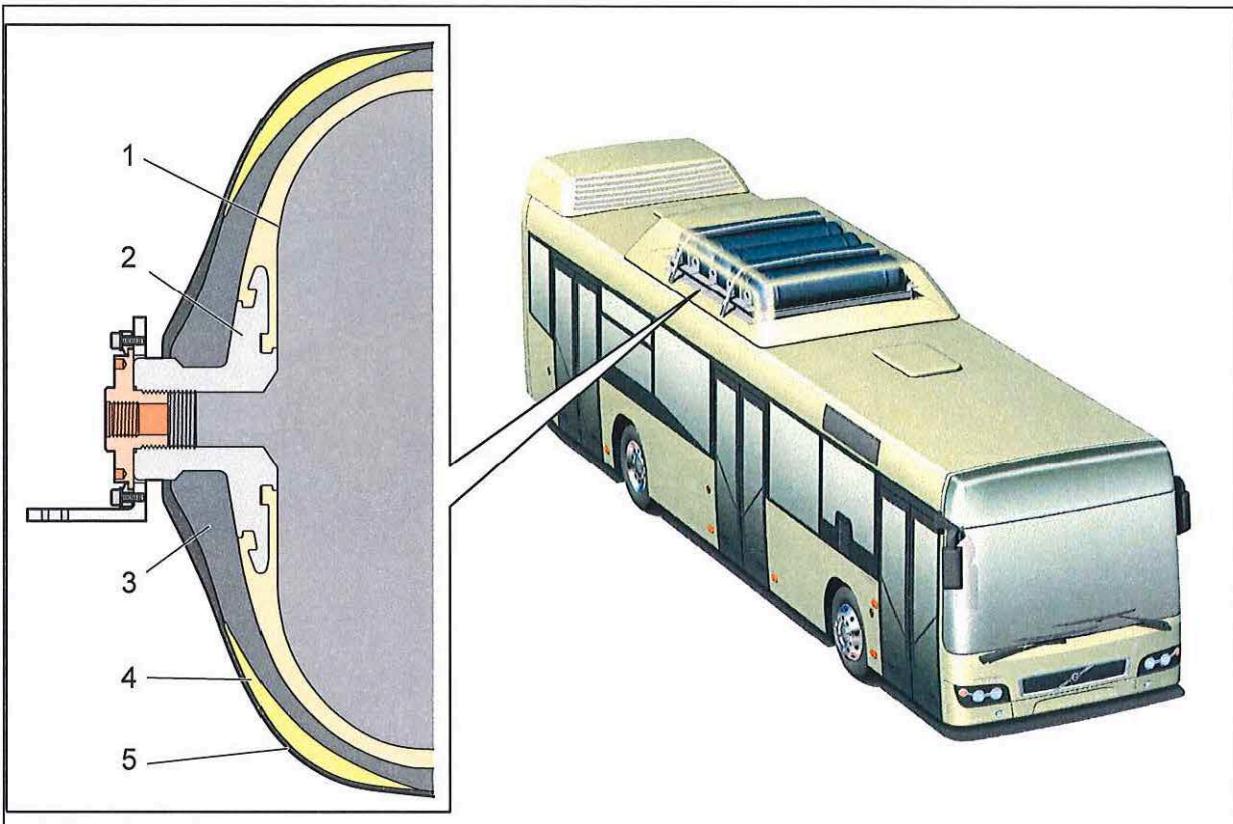

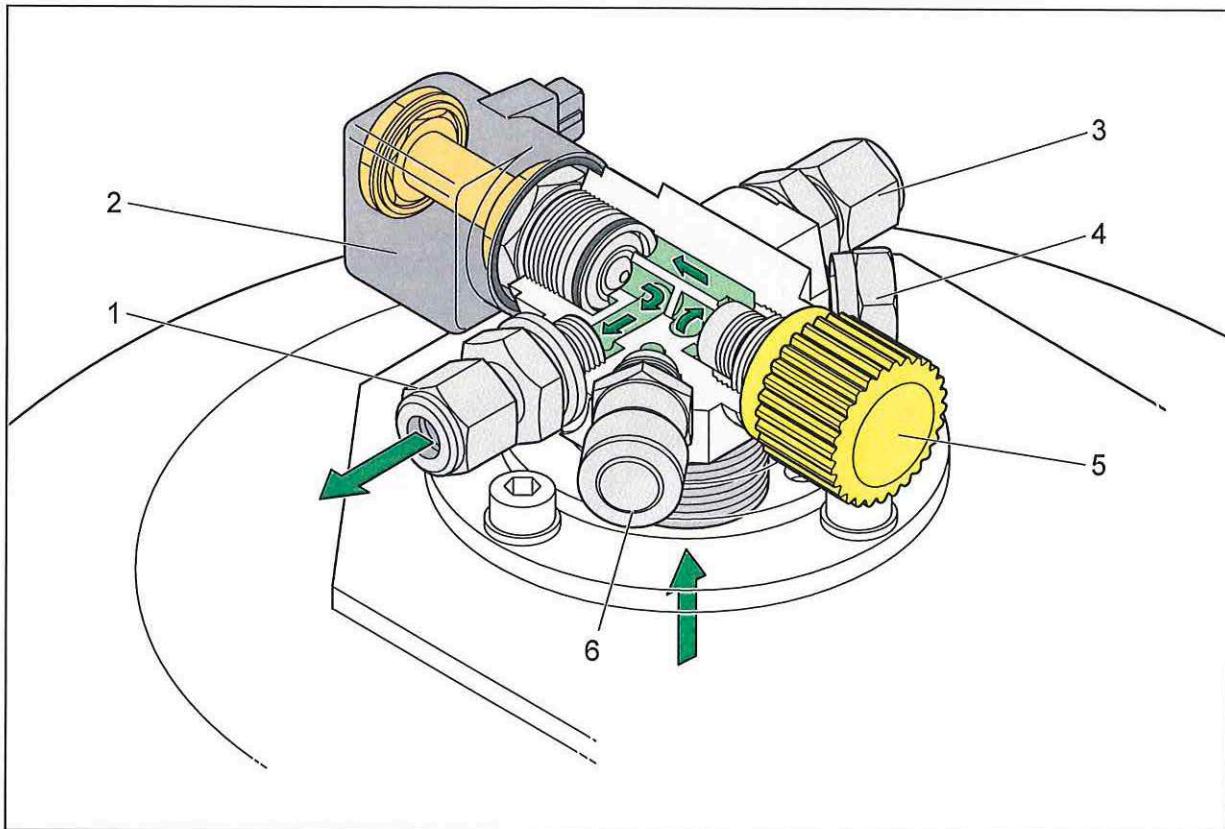
---

3 Zbiorniki gazu

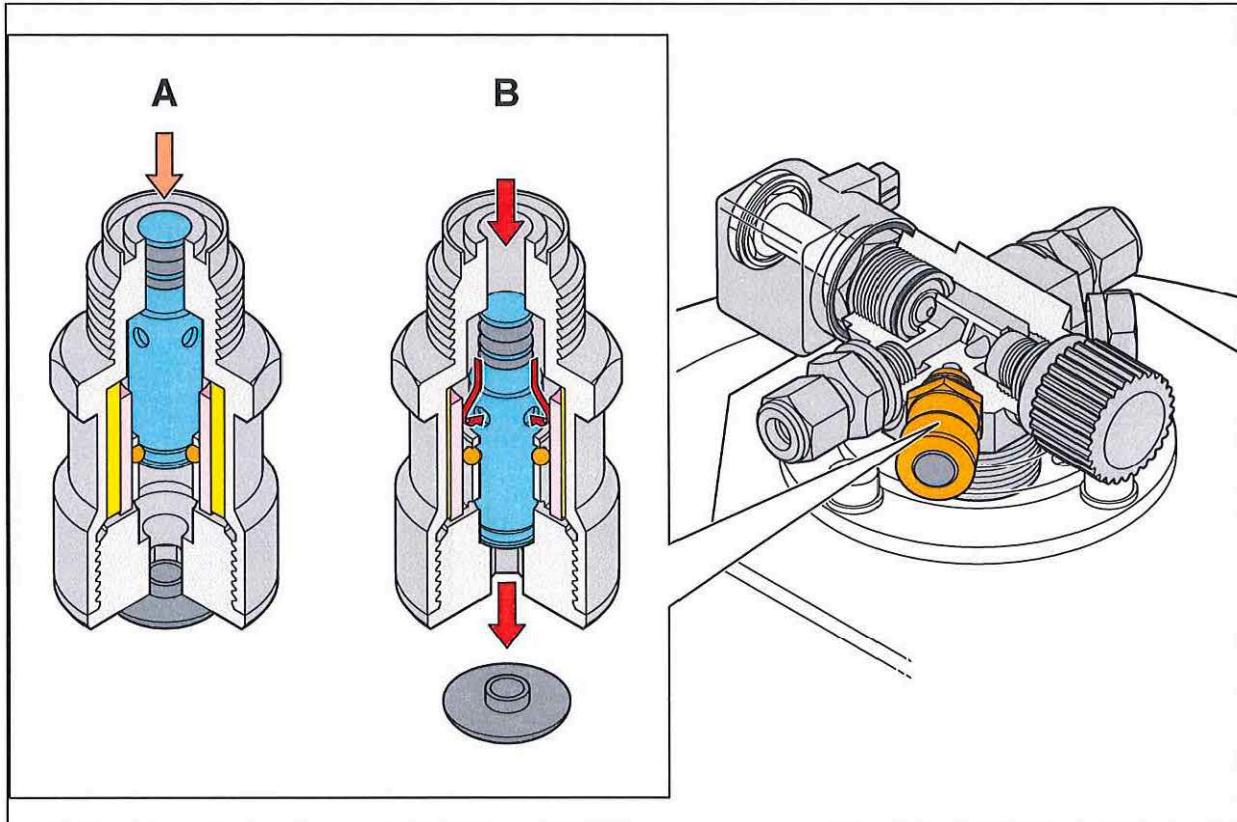
1 Tuleja HDPE*	3 Tworzywo zespolone	5 Włókno szklane
2 Aluminiowy kołnierz	4 Materiał pochłaniający energię	

*HDPE - (high-density polyethylene) polietylen o dużej gęstości, polietylen niskociśnieniowy.

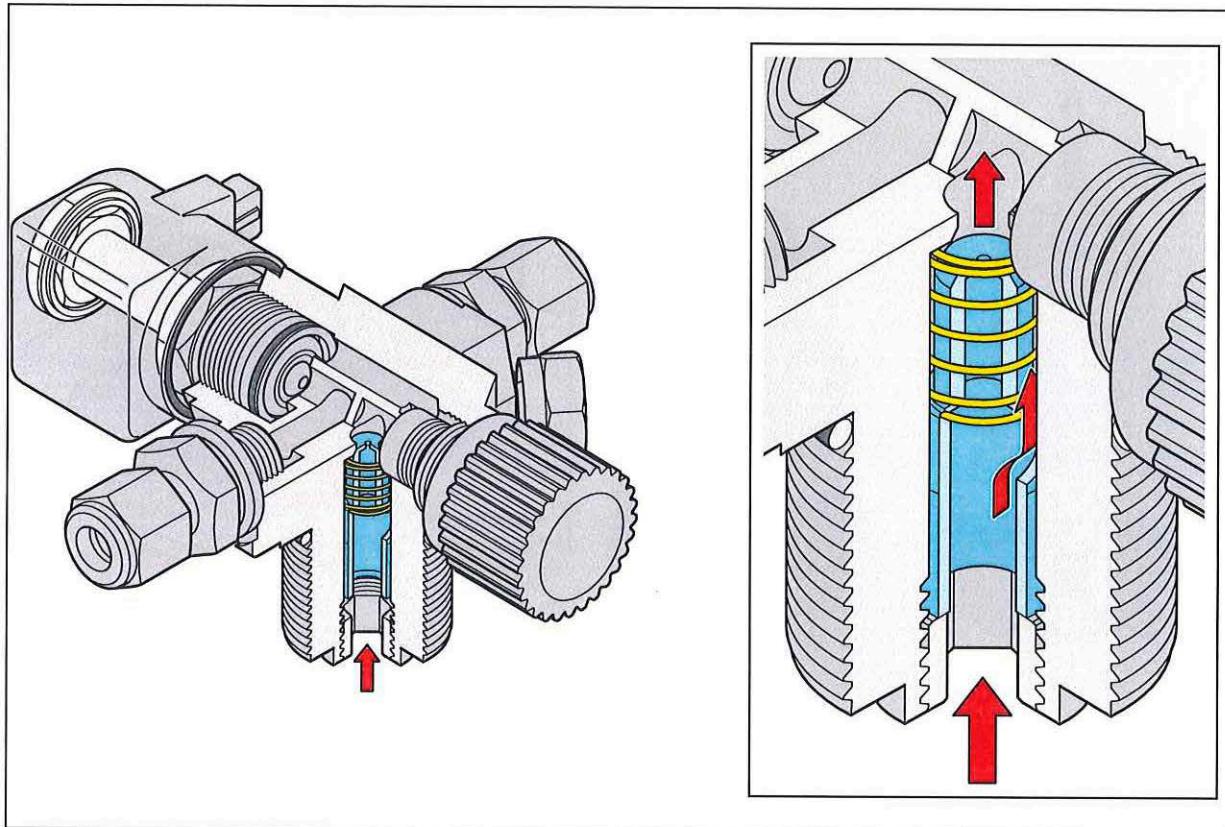

4 Zawór zbiornika

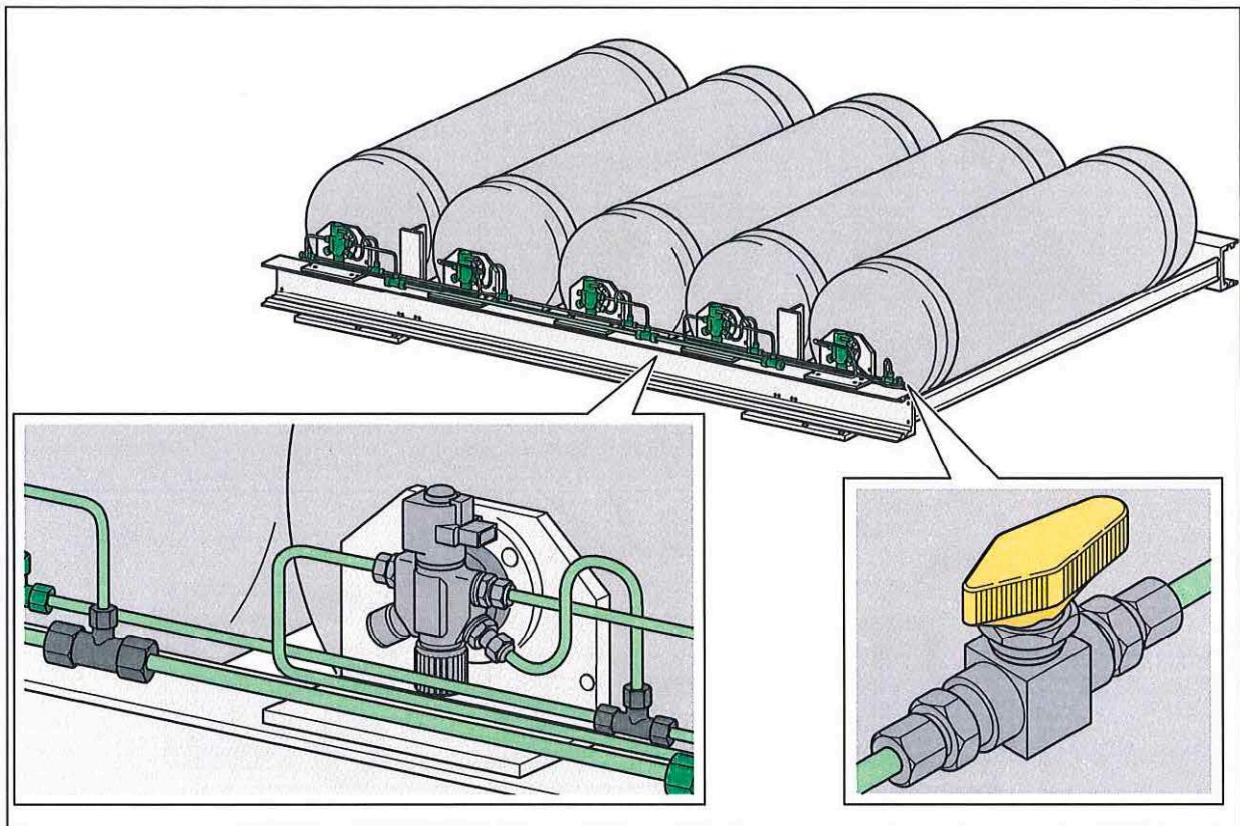
1 Pomiar wypełniania/gazu	4 Wtyk, alternatywny zawór szybko schnący
2 Zawór elektromagnetyczny	5 Ręczny zawór odcinający
3 Wtyk umożliwiający pomiar operacyjny/napełniania	6 Bezpiecznik temperaturowy

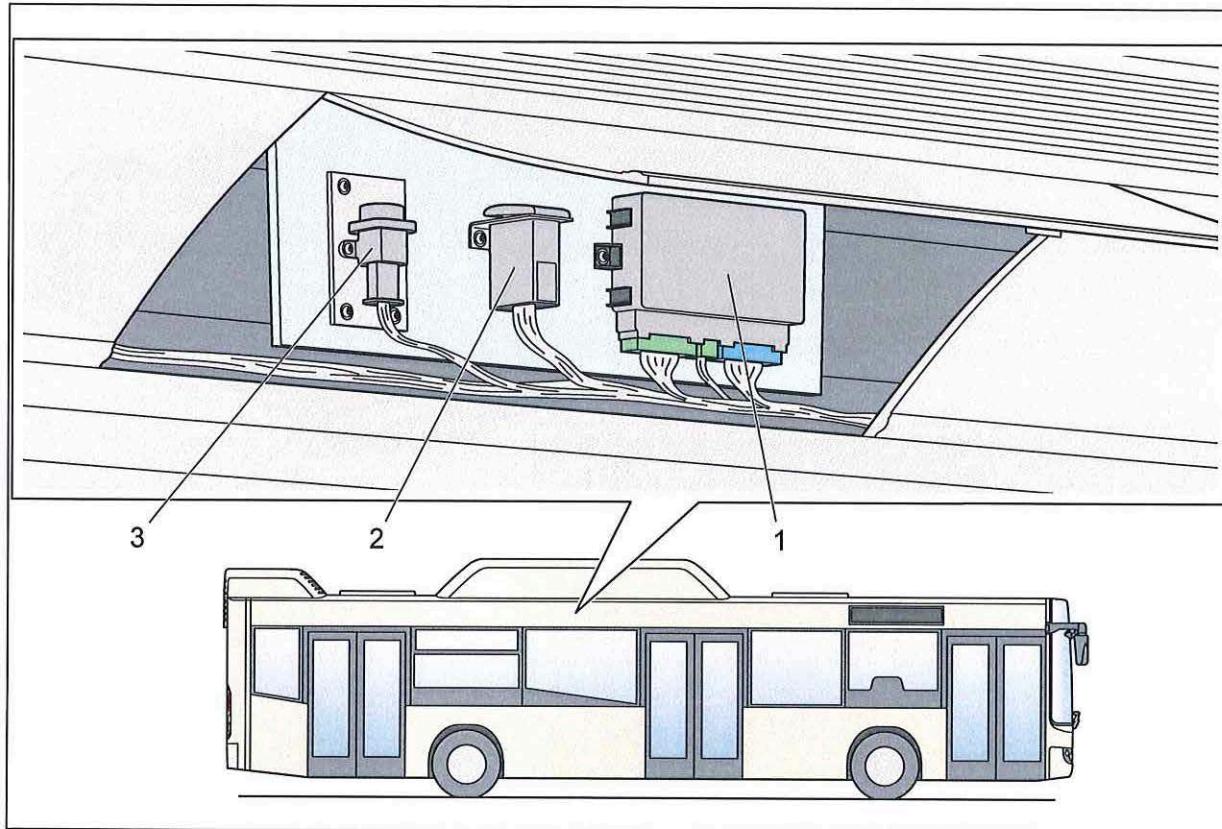
5 Bezpiecznik temperaturowy

6 Zawór odcinający dopływ gazu

7 Zawór upustowy

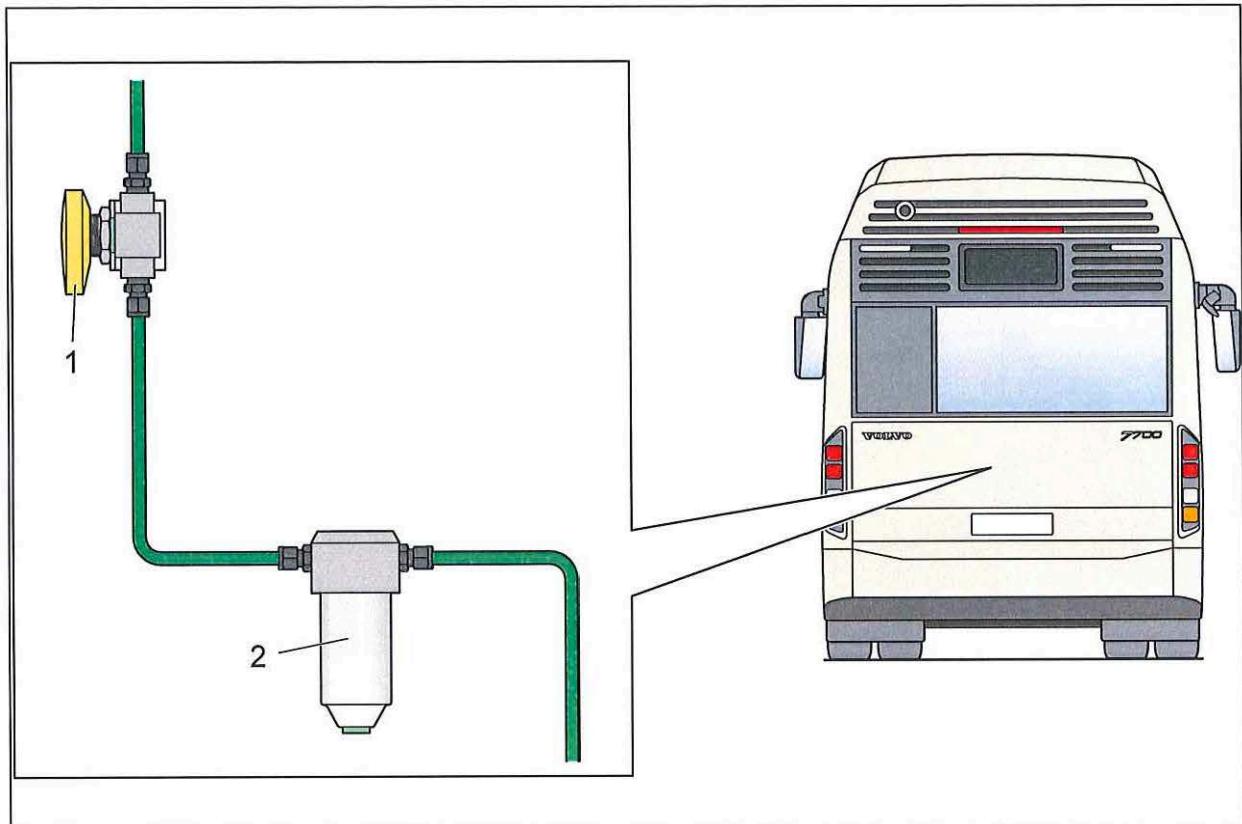

8 Wyłącznik serwisowy, czujnik wypadkowy

1 Sterownik, zawory

2 Wyłącznik serwisowy

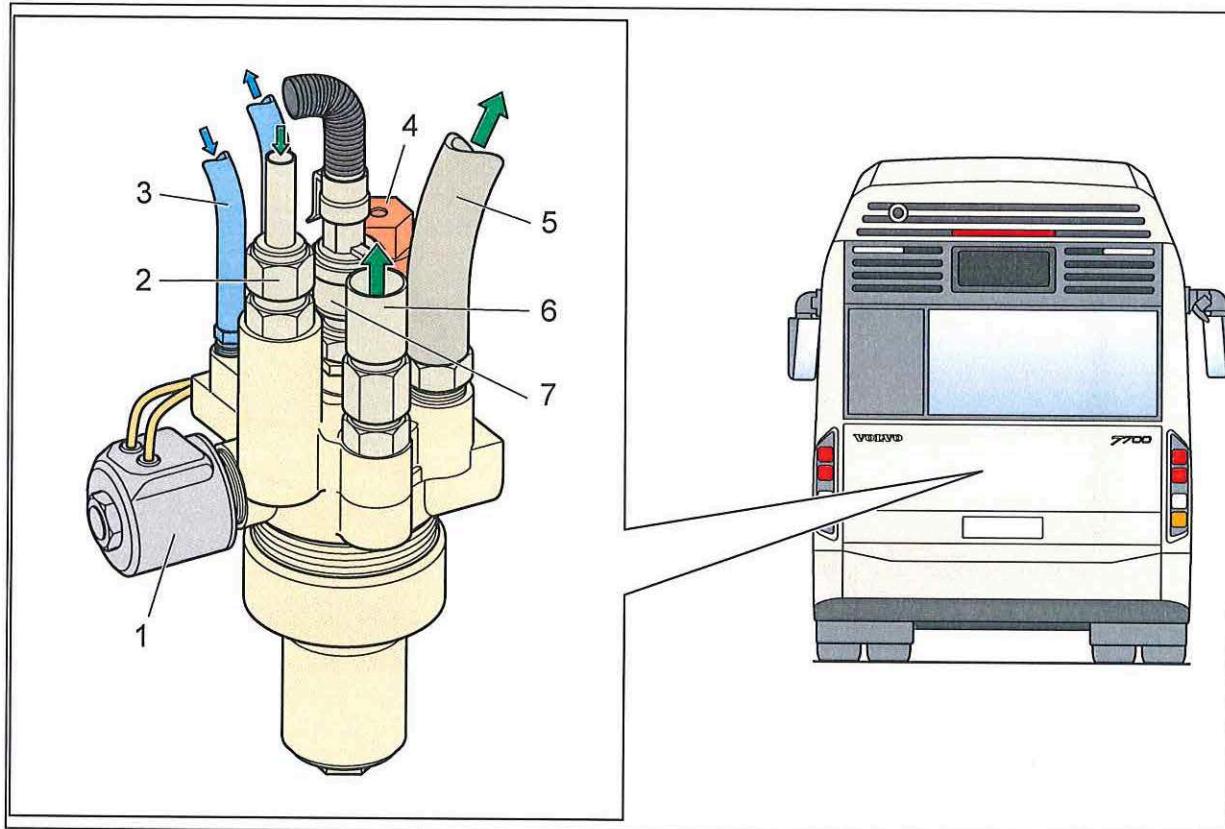
3 Czujnik wypadkowy

9 Zawór odcinający i filtr wstępny

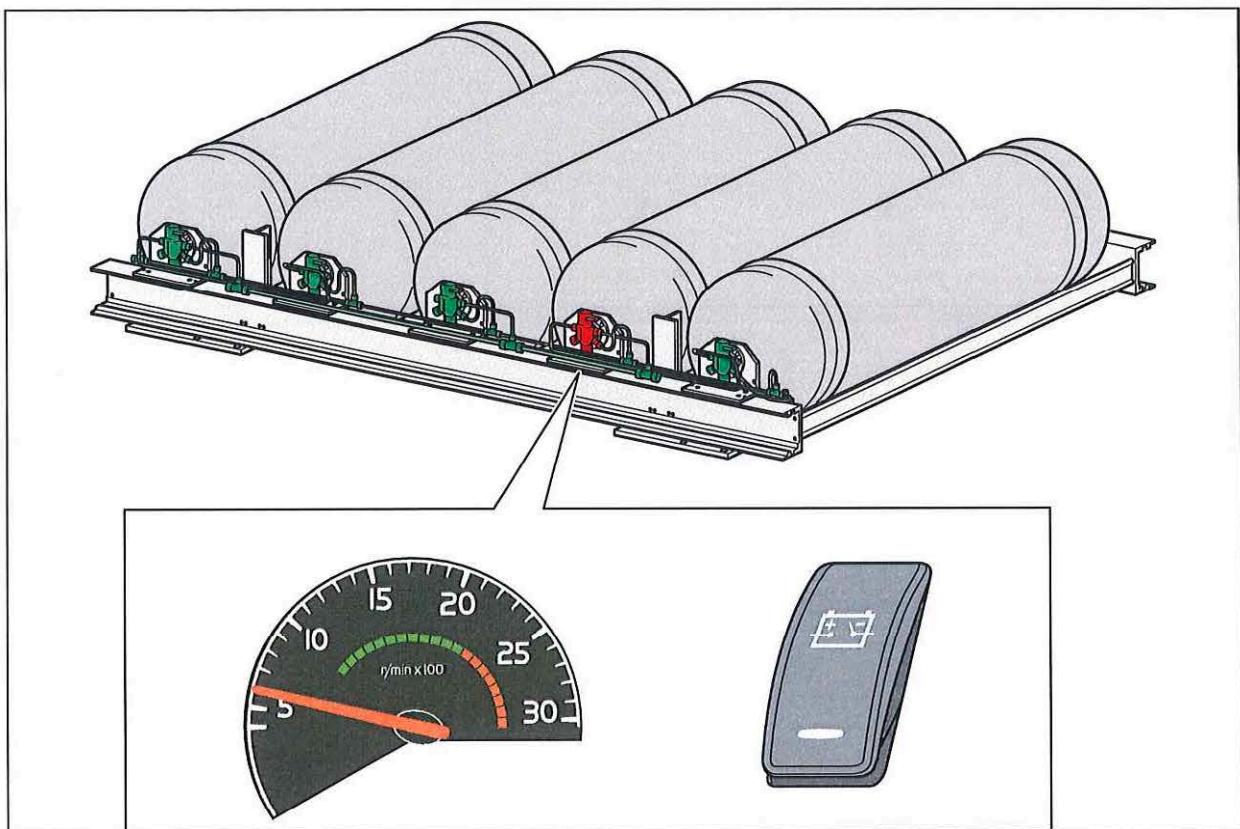
1 Ręczny zawór odcinający

2 Filtr drobnoziatkowy

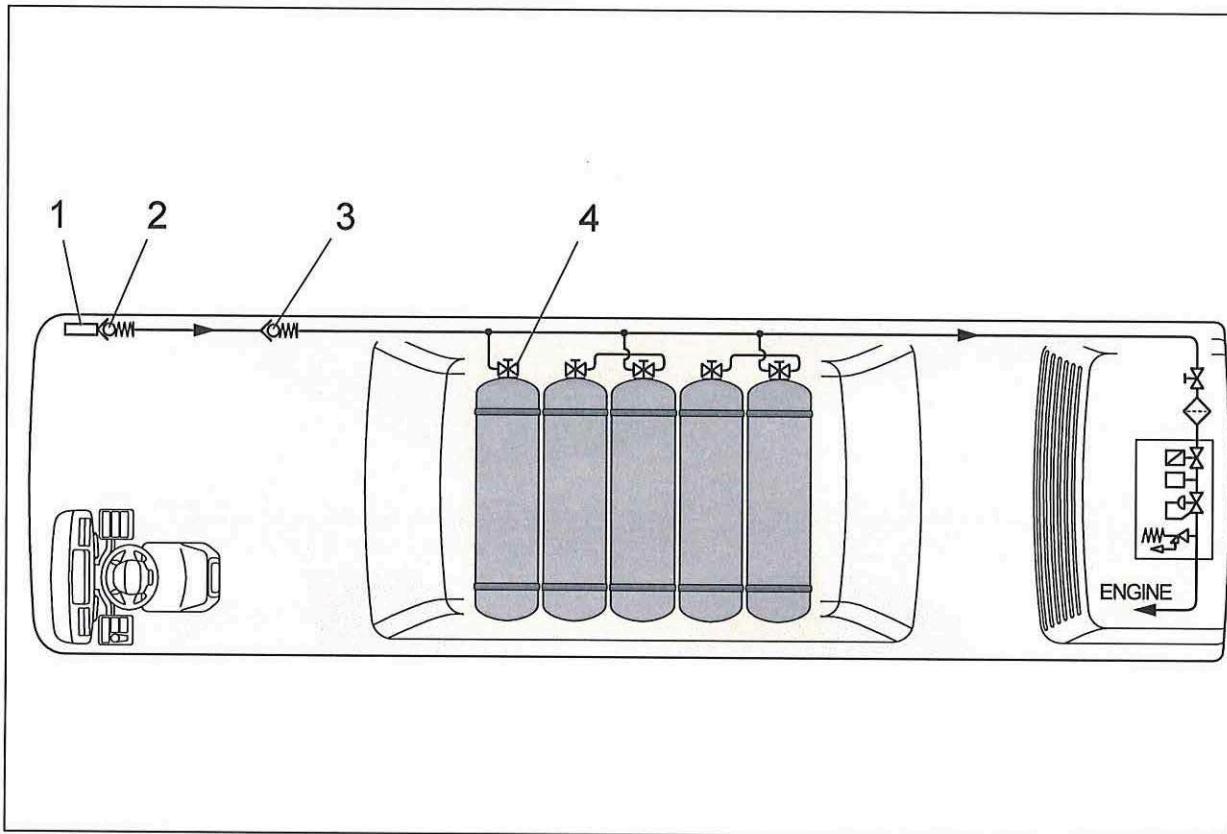

10 Regulator ciśnienia

1 Elektrozawór	4 Zawór bezpieczeństwa	7 Czujnik ciśnienia
2 Wlot wysokiego ciśnienia	5 Suchy wąż	
3 Przewody chłodzące silnik	6 Wylot, 10 Bar	

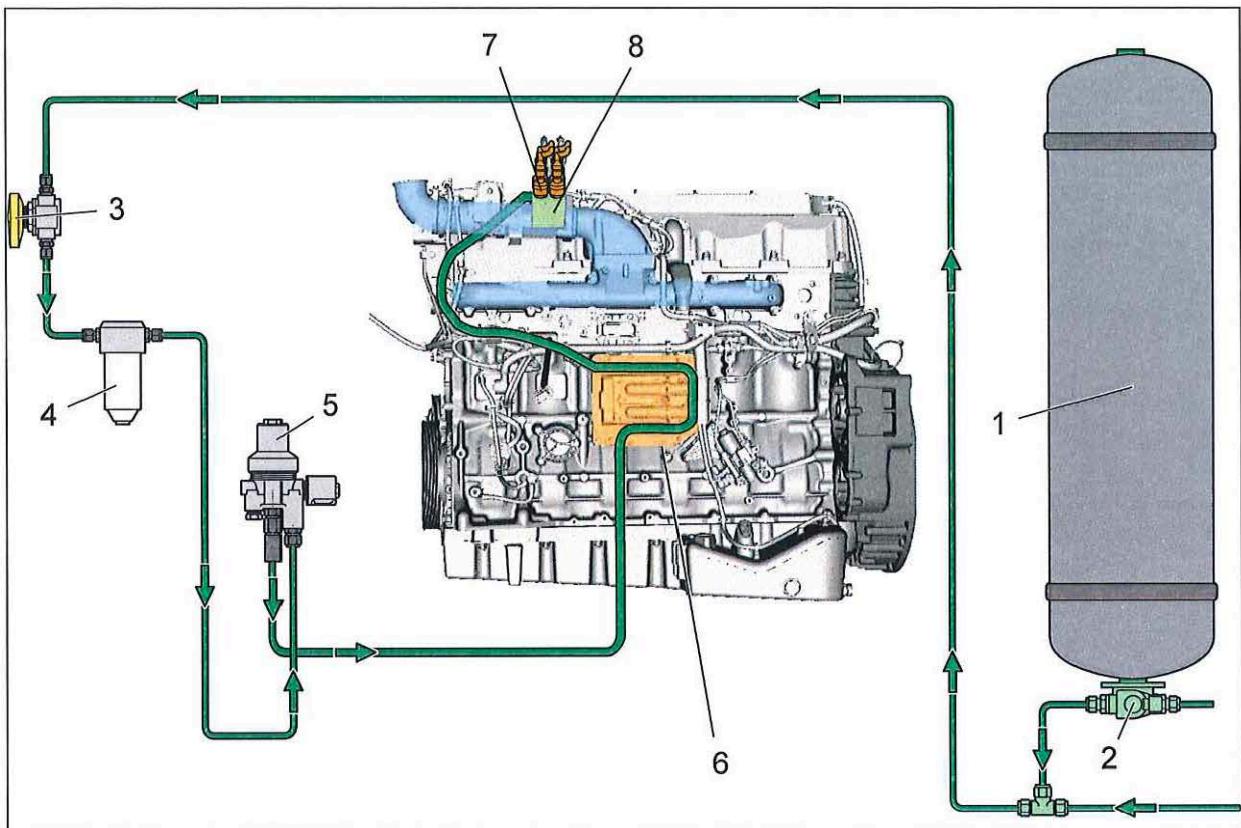

11 Zawór pojemnika, diagnostyka

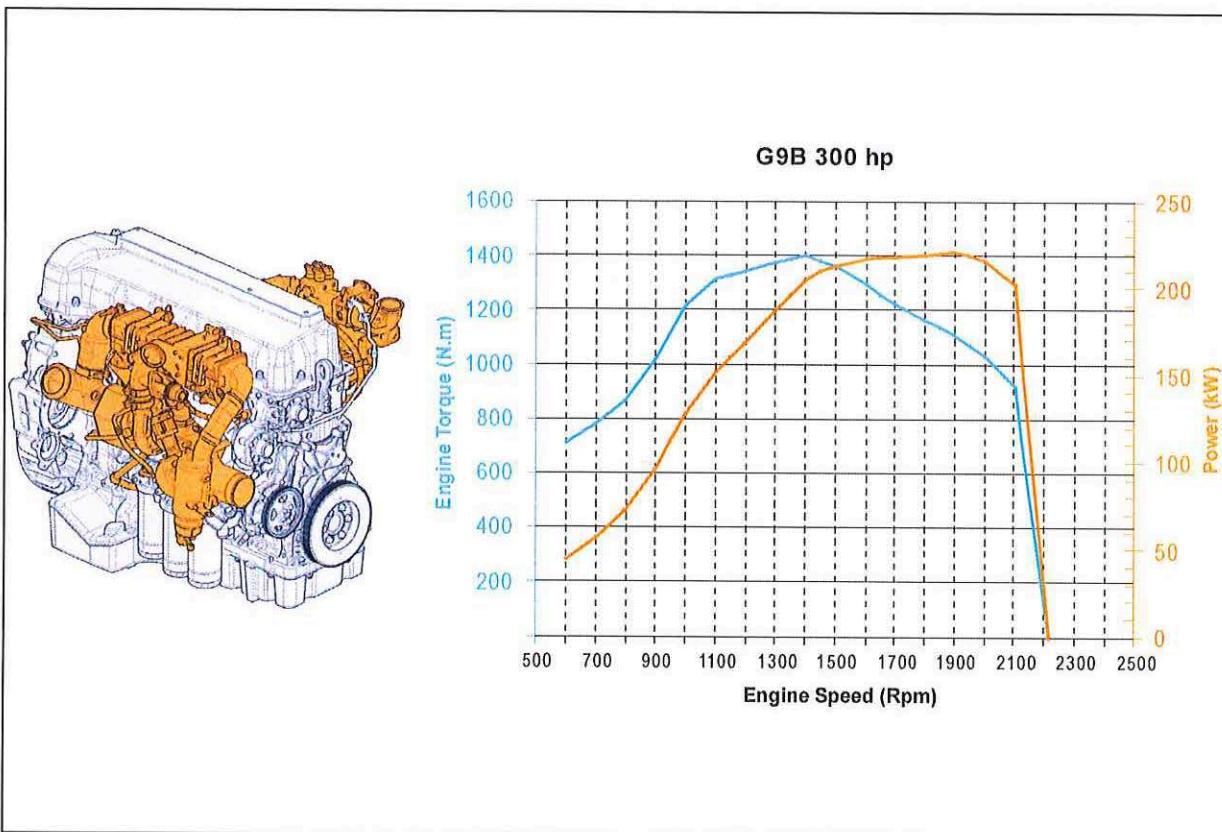
12 Liniowy system zbiornika, napełnianie

1 Zawór napełniania, manometr	2 Zawór zwrotny
3 Elektrozawór	4 Zawór zwrotny

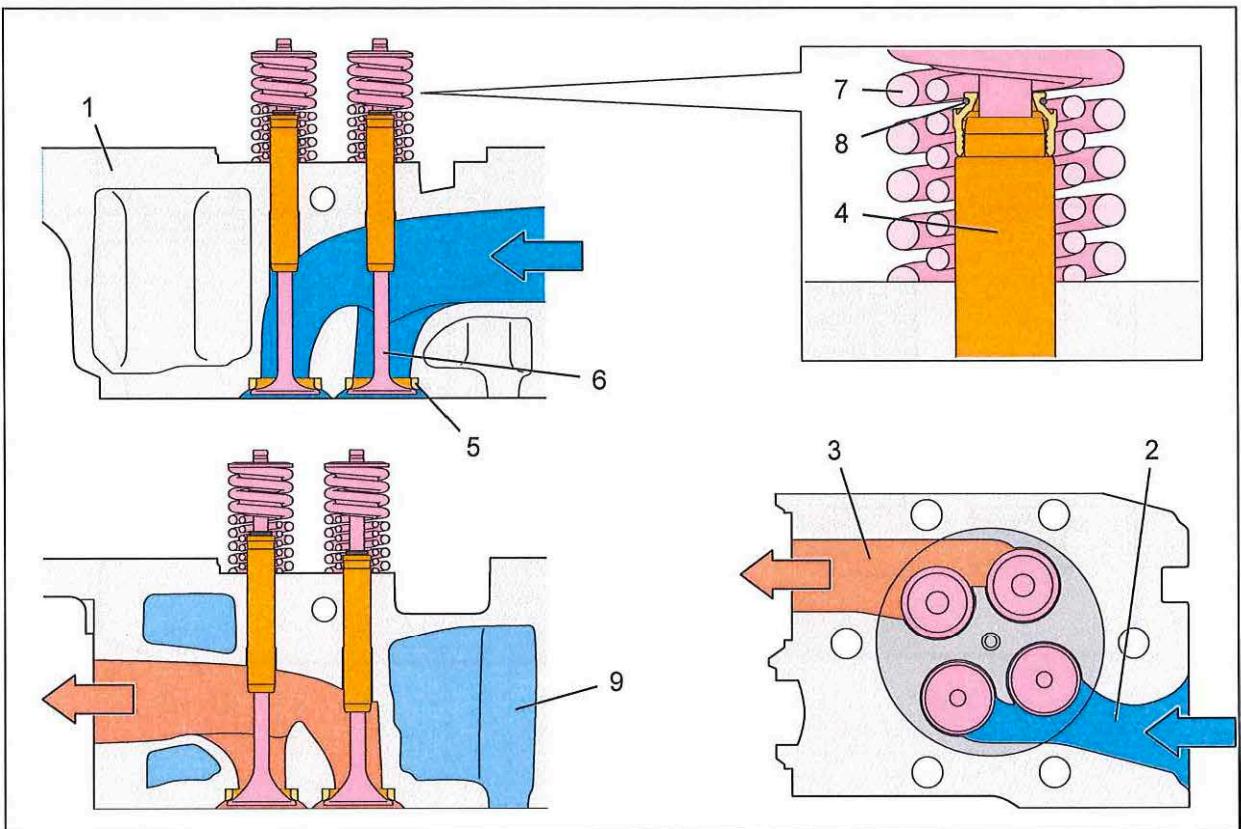

13 Liniowy system zbiornika, jazda

1 Zbiornik gazu	4 Filtr drobnoziatkowy	7 Zawory wtryskiwaczy
2 Zawór zbiornika	5 Regulator	8 Wlot
3 Zawór odcinający	6 Sterownik	

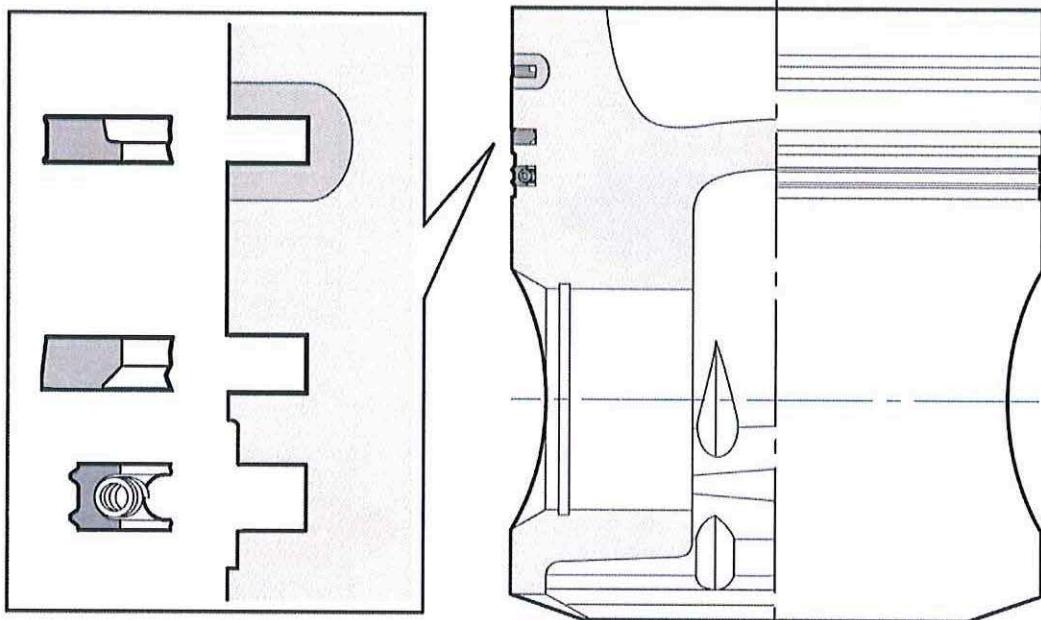

14 Wprowadzenie o silniku

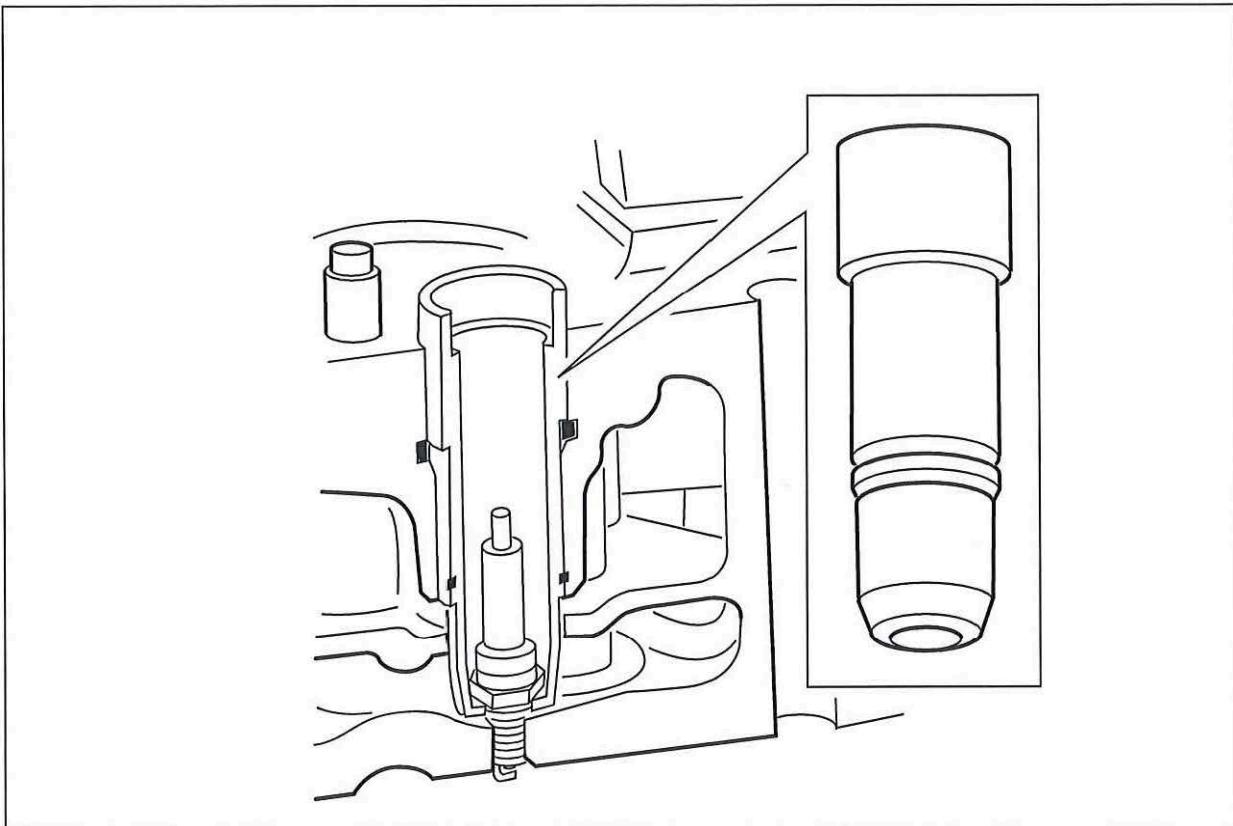

15 Główica cylindra, zawory i gniazda zaworów

1 Główica cylindra	4 Prowadnica zaworu	7 Sprężyna zaworu
2 Kanał wlotowy	5 Gniazdo zaworu	8 Uszczelnienie ojelowe
3 Kanał wydechowy	6 Zawór	9 Osłona chłodząca

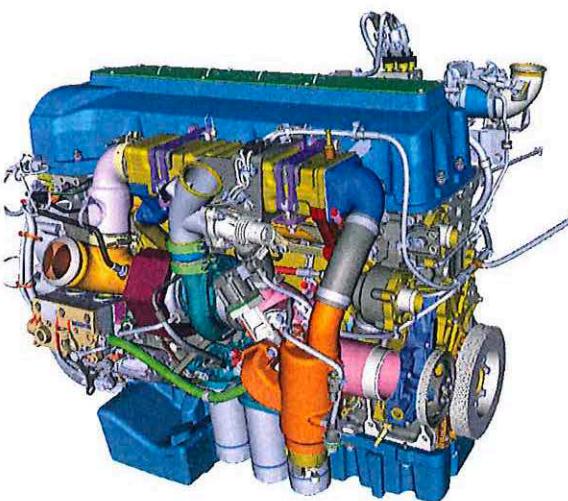

16 Tłok

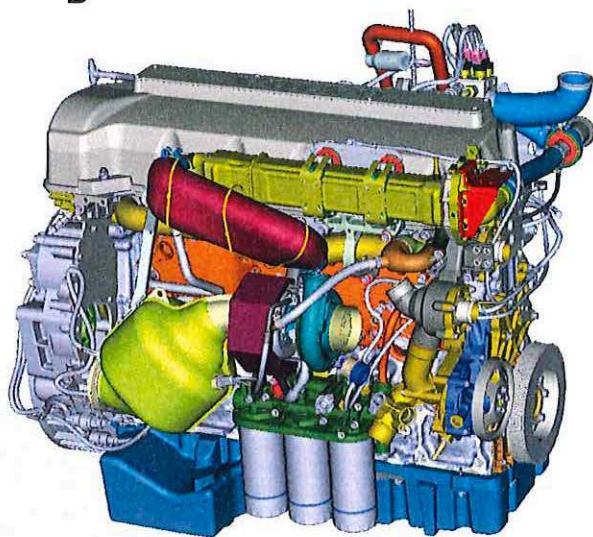

17 Gniazdo świecy zapłonowej

A

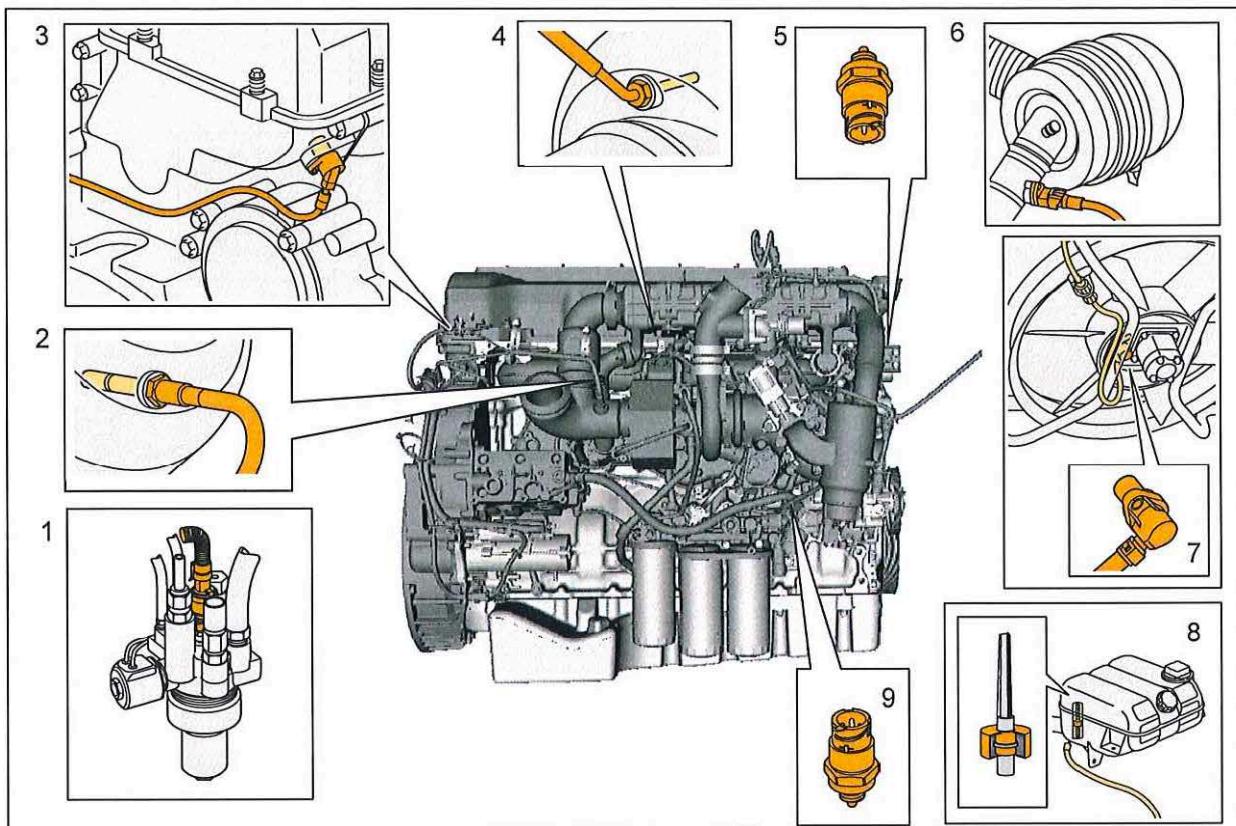
B

18 Układ silnika

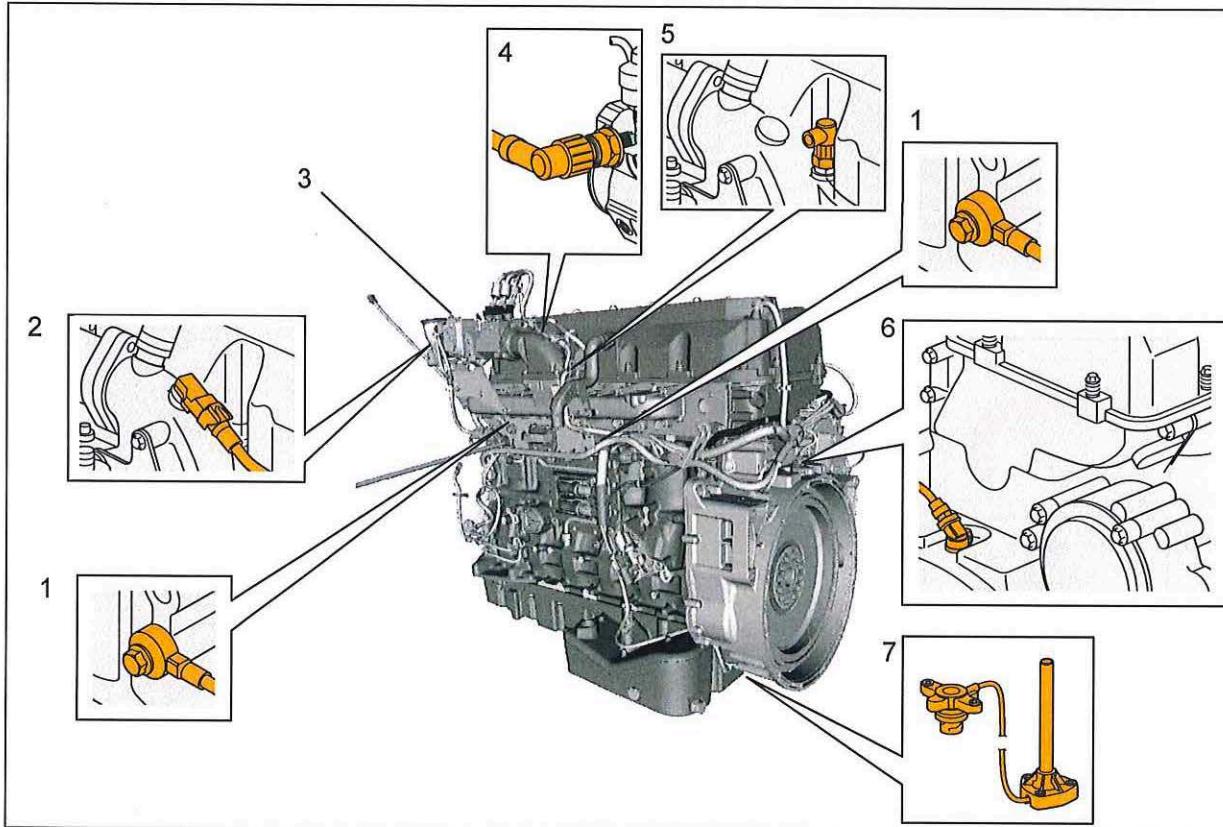
A G9B

B G9A

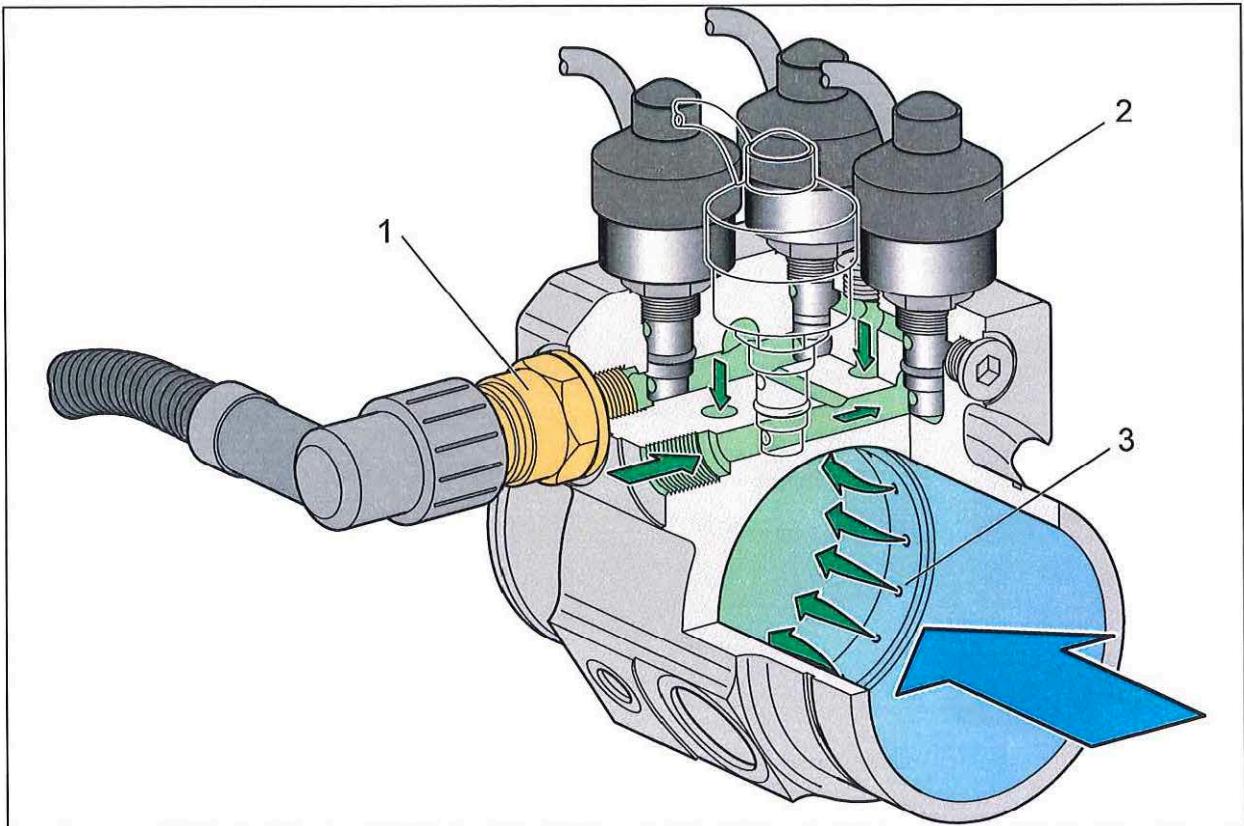
19 Czujniki silnika 1

- 1 Czujnik ciśnienia w zbiorniku B169, regulator ciśnienia
- 2 Sonda LAMBDA B168
- 3 Czujnik położenia wałka rozrządu B162
- 4 Czujnik temperatury spalin, T3 kolektor B182
- 5 Czujnik temperatury B21
- 6 Uniwersalny czujnik B39, ciśnienie powietrza i temperatura, filtr powietrza
- 7 Czujnik obrotów, wentylator
- 8 Czujnik poziomu chłodziwa B164, zbiornik wyrównawczy
- 9 Czujnik ciśnienia B118 ciśnienie oleju, obudowa filtr oleju
- 10 Czujnik temperatury T4 katalizator B122 (nie pokazany na zdjęciu powyżej)
- 11 Czujnik przepływu masy powietrza (MAF), położony pomiędzy filtrem powietrza i turbosprężarki (nie pokazany na zdjęciu powyżej)

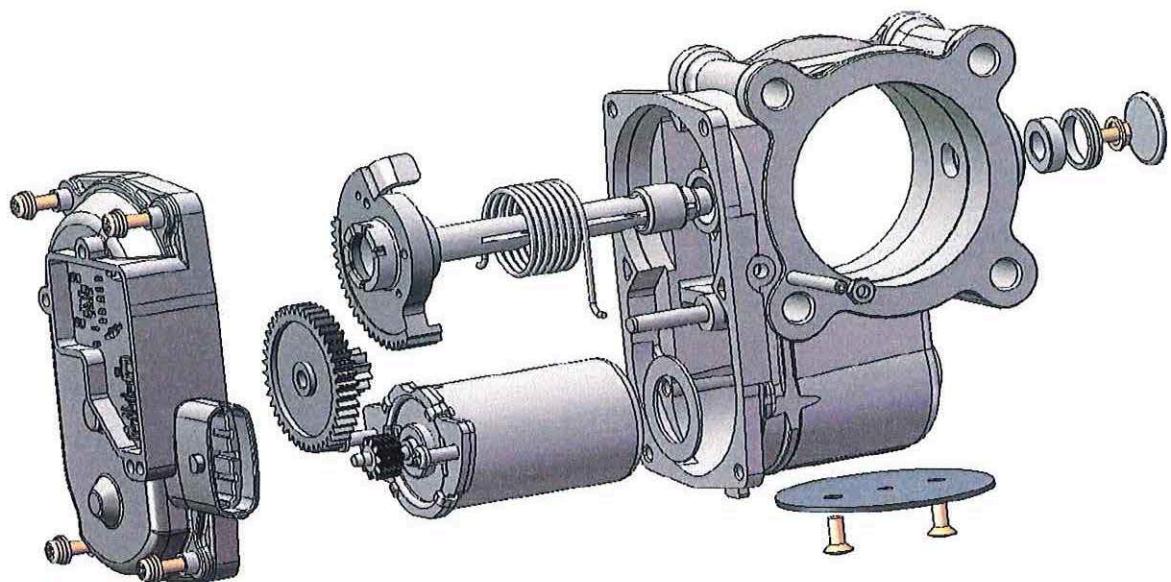
20 Czujniki silnika 2

- 1 Czujnik stukania B160 i B163, głowica cylindra obok sterownika
  - 2 Uniwersalne czujniki B37, czujnik ciśnienia ładowania i temperatury, wlot. Jeden port obudowy przepustnicy, a drugi poniżej dysz wlotu gazu.
  - 3 Pozycja potencjometra i przełącznik wału, wbudowany w B167 siłownik do przepustnicy gazu
  - 4 Uniwersalny czujnik B166, ciśnienie robocze i temperatura gazu, wlot dyszy
  - 5 Czujnik ciśnienia skrzyni korbowej B54
  - 6 Czujnik pozycji koła zamachowego B161
  - 7 Poziom oleju i czujnik temperatury
  - 8 Czujnik położenia pedału gazu B25 (nie pokazany na zdjęciu)

21 Difuzor/mieszalnik z zaworem wtryskowym

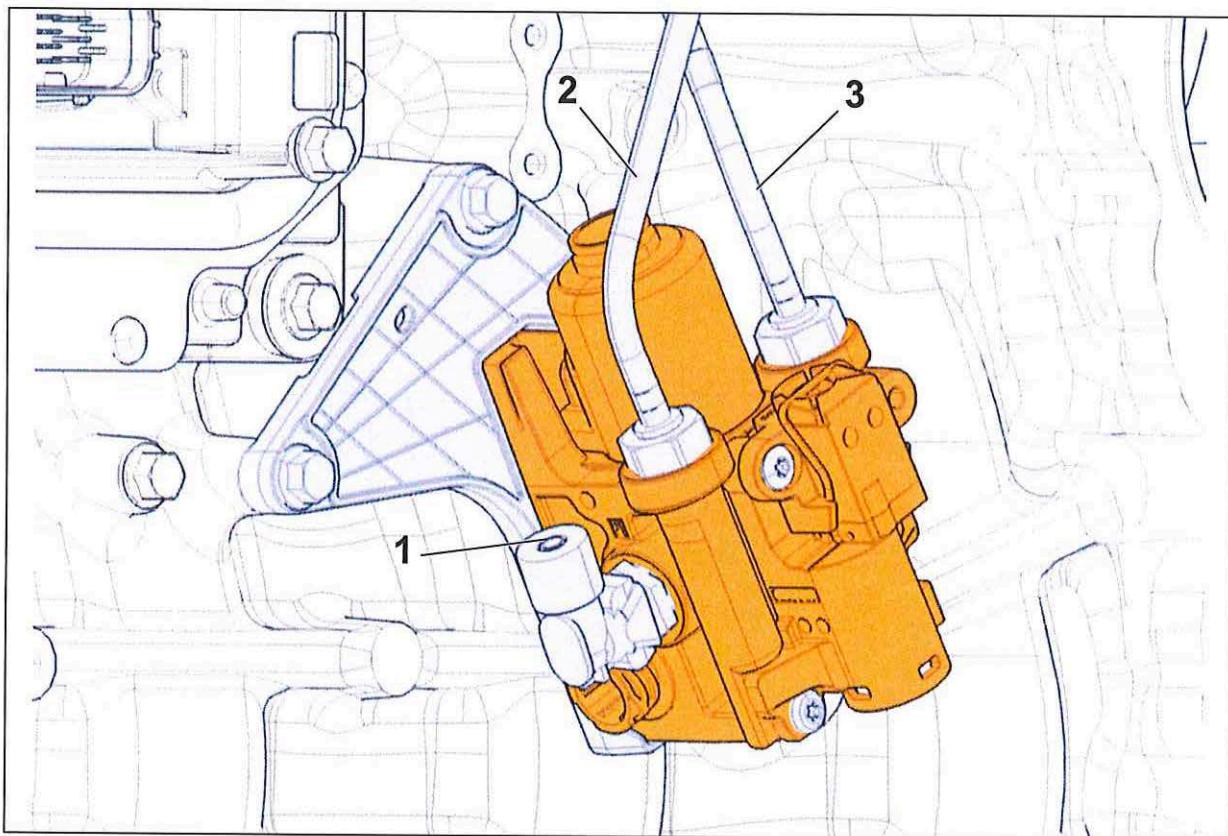
- 1 Czujnik ciśnienia roboczego i temperatury
- 2 Zawory wtryskowe
- 3 Pierścień

22 Przepustnica wlotu

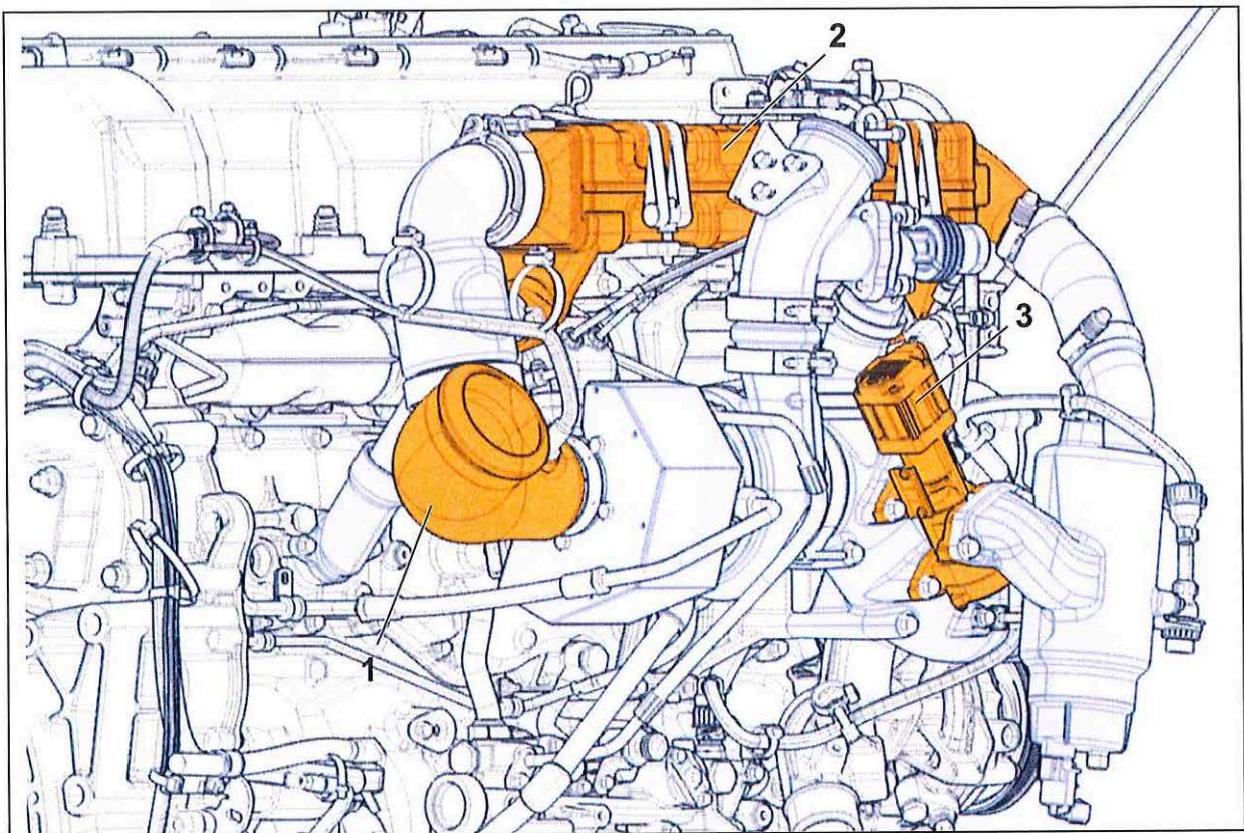

23 Zawór przelewowy

24 Zawór powietrza

- 1 Wlot od układu pneumatycznego pojazdu
- 2 Do zaworu przelewowego
- 3 Do przepustnicy do spalin

25 EGR

- 1 Rura wydechowa, przepływ
- 2 EGR* radiator
- 3 zawór EGR

*EGR - (Exhaust Gas Recirculation) Recyrkulacja spalin

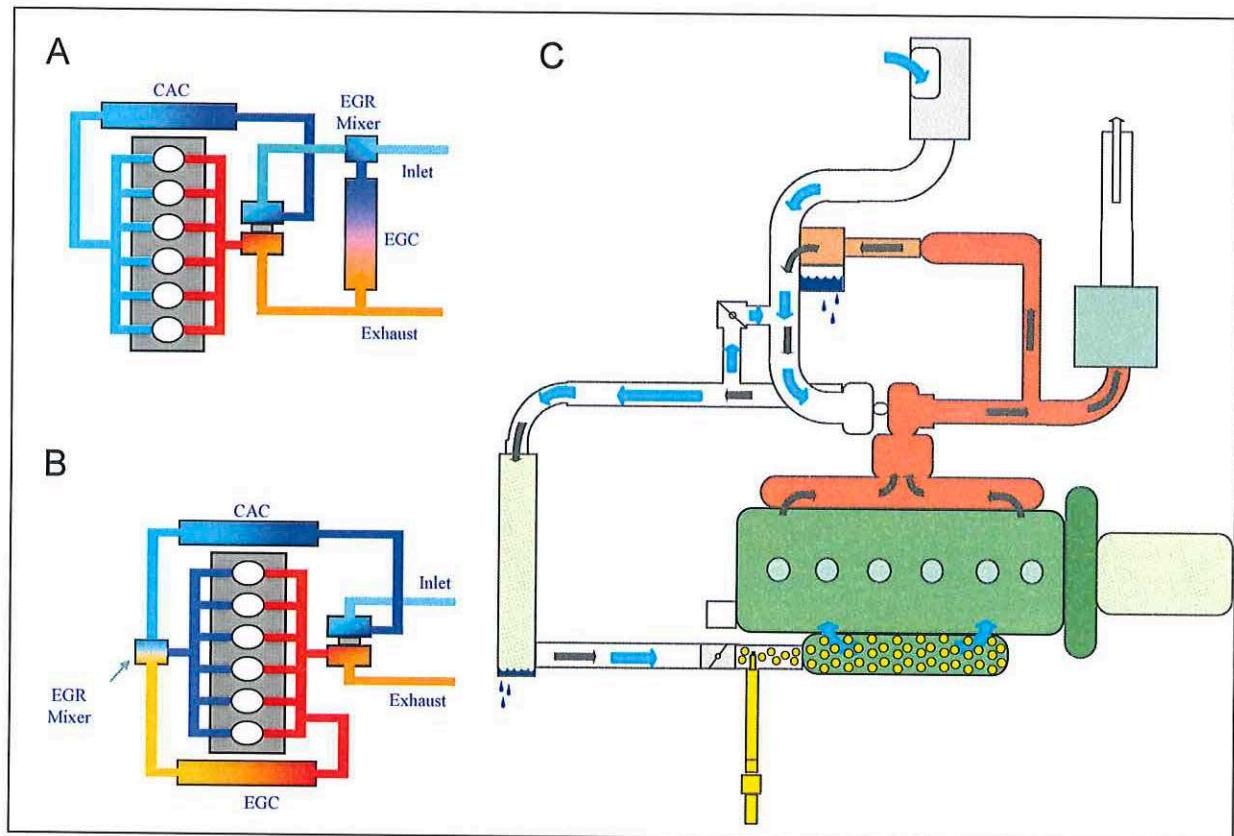

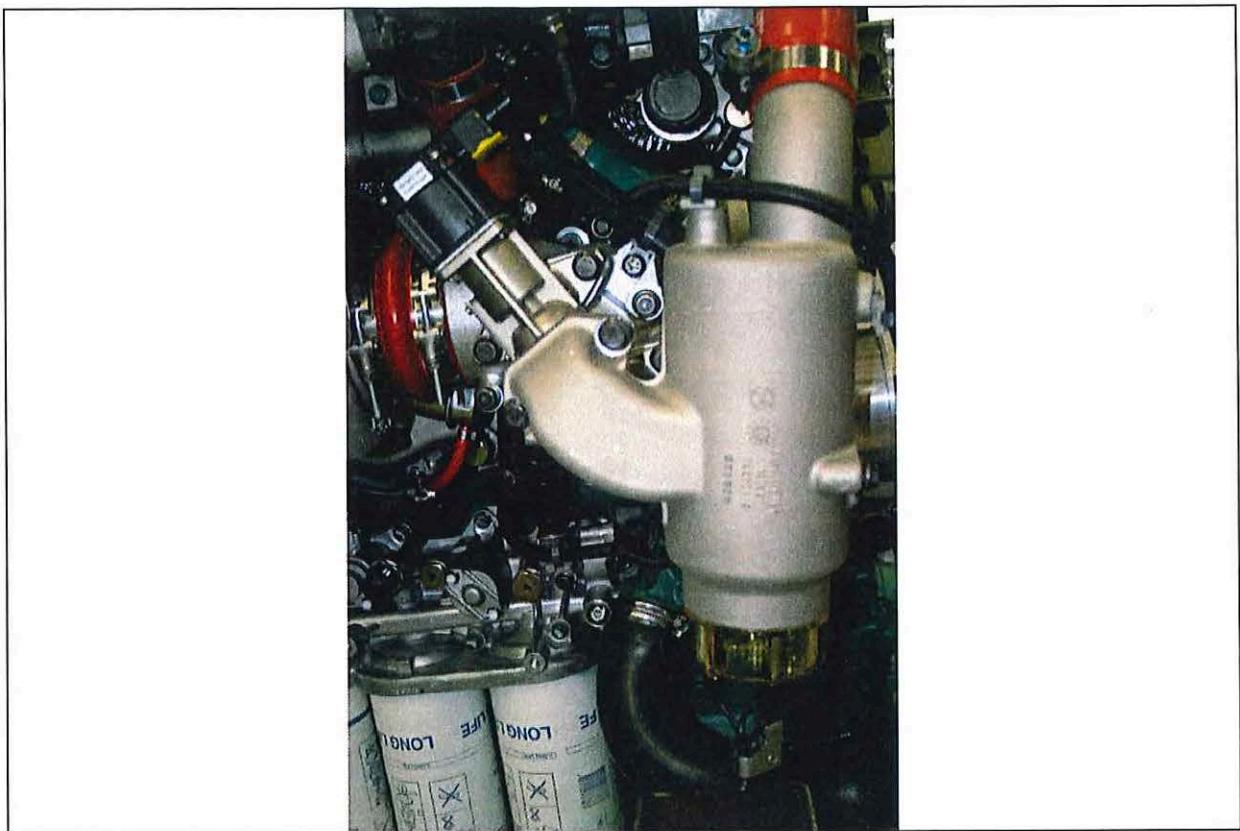

26 Duży obieg "Long-route" EGR

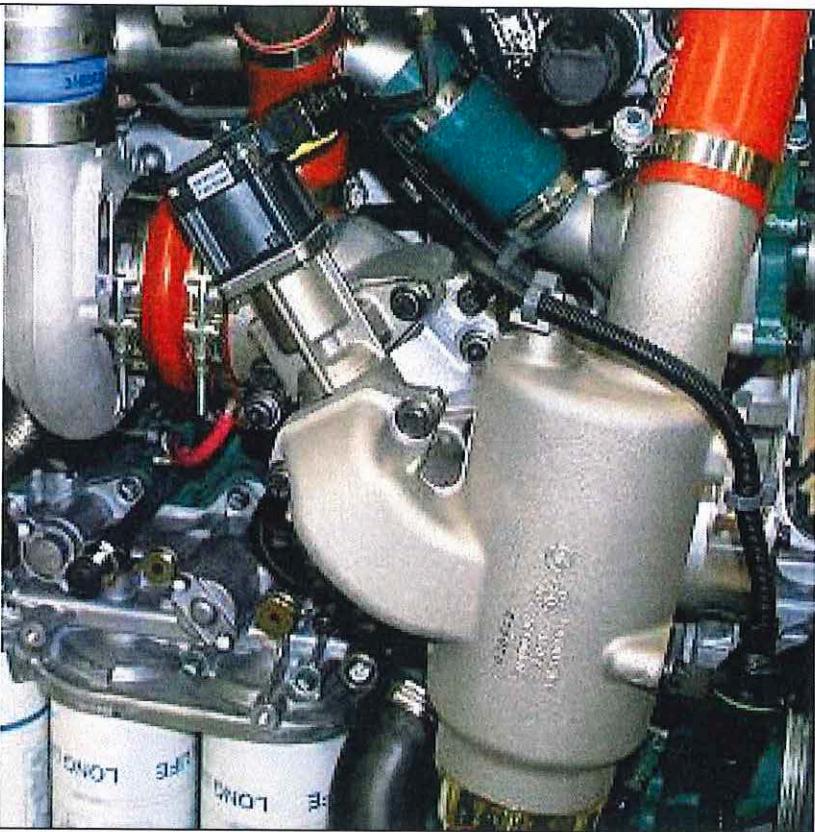
A Duży obieg EGR (G9B)

B Mały obieg EGR (G9A)

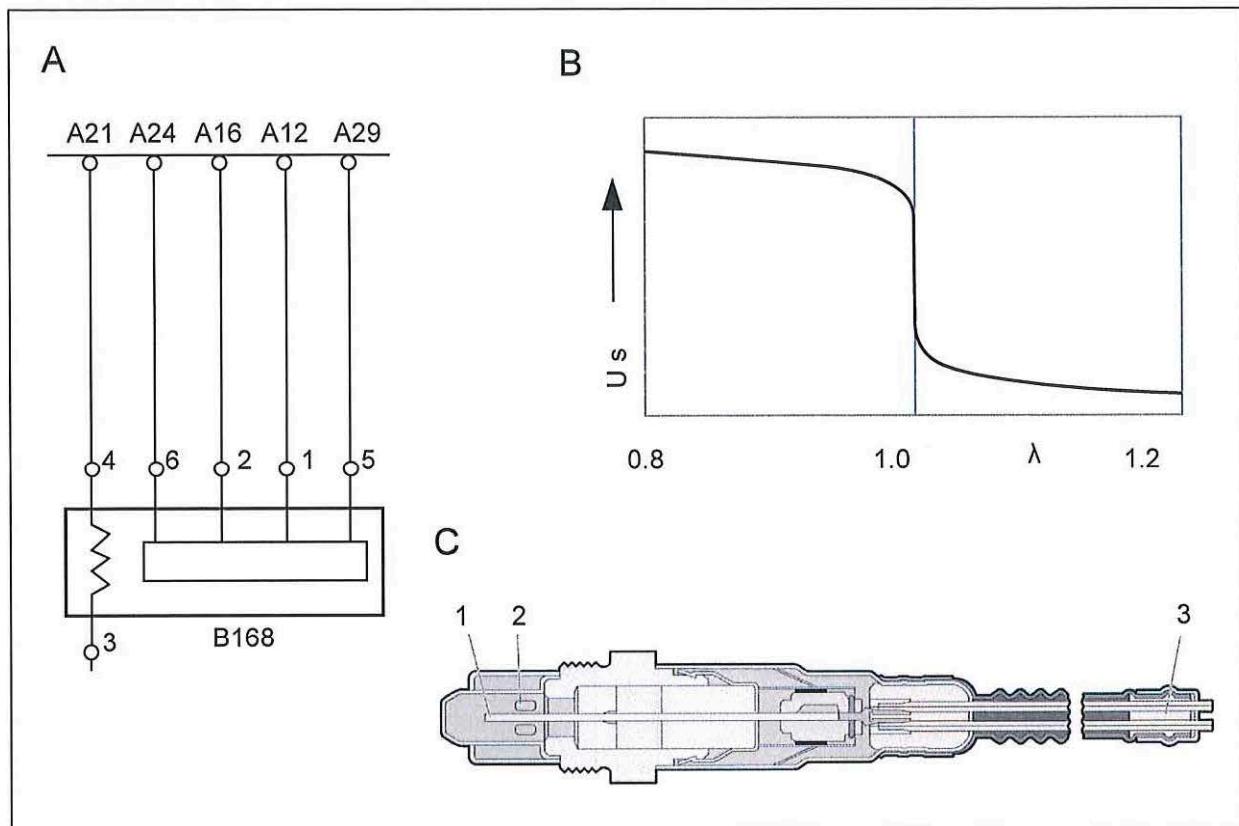
C Duży obieg EGR szczegółowo

27 EGR odpływ

28 EGR silownik

29 Sonda Lambda

A Lambda czujnik

A21 Grzałka

A24 Natężenie prądu pompy

A16 Trym

A12 Napięcie

A29 Masa pozorna

B Czujnik Lambda tlenu krzywa reakcji

λ Czynnik nadmiaru powietrza

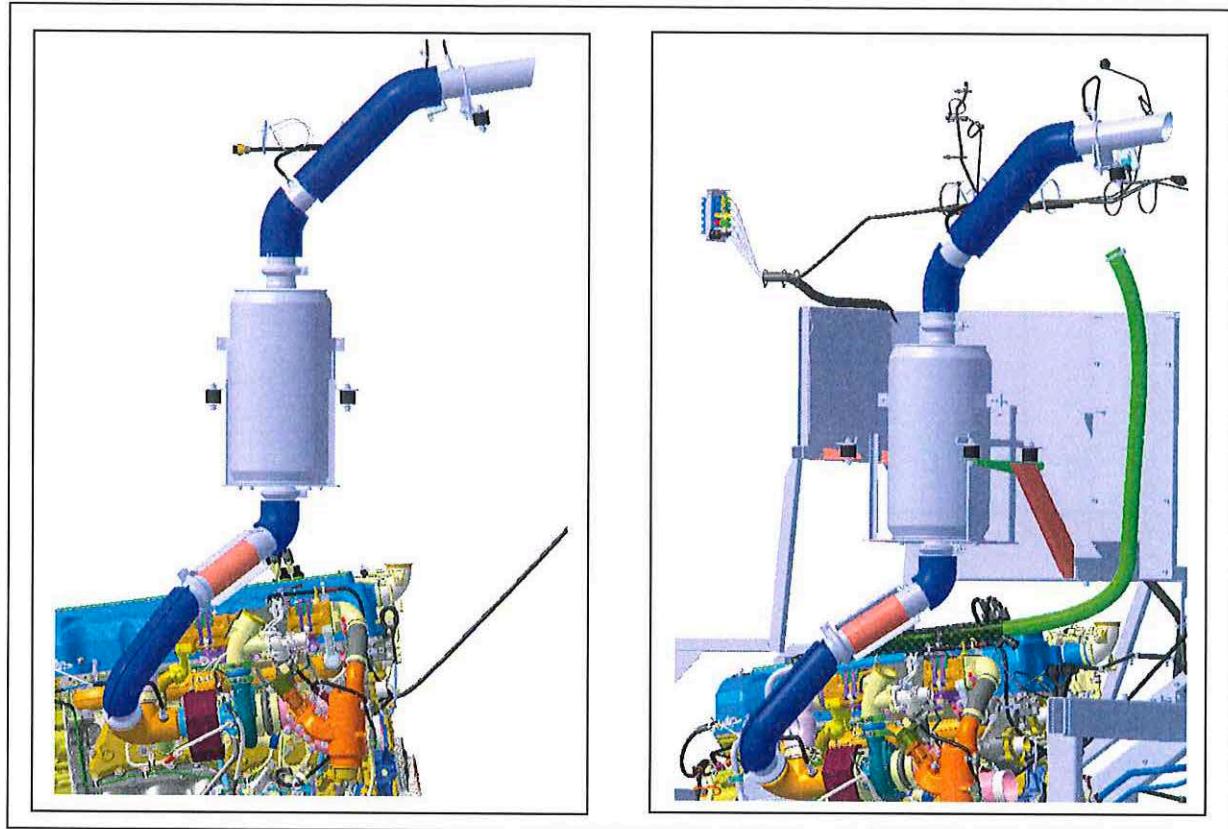
Us Czujnik napięcia

C Przekrój sondy Lambda

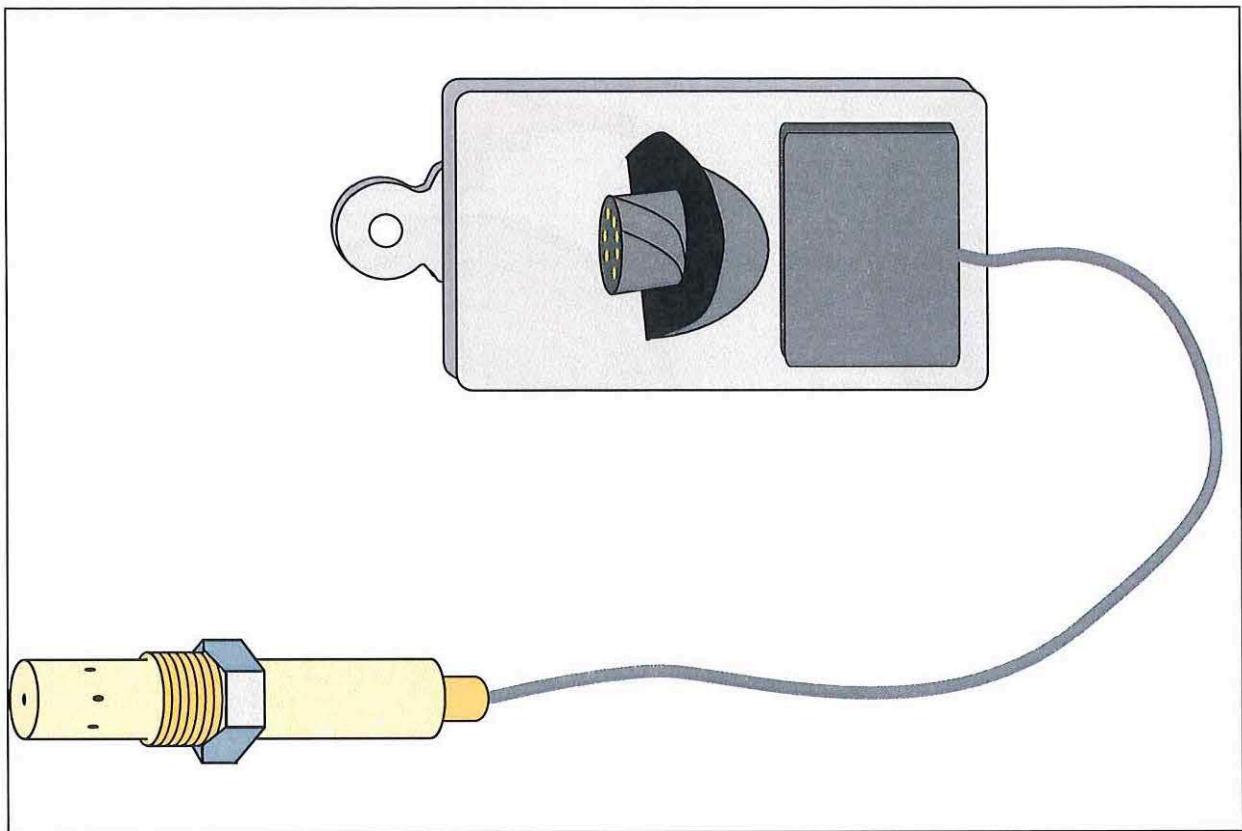
1 Warstwy czujnika

2 Układ czujnika

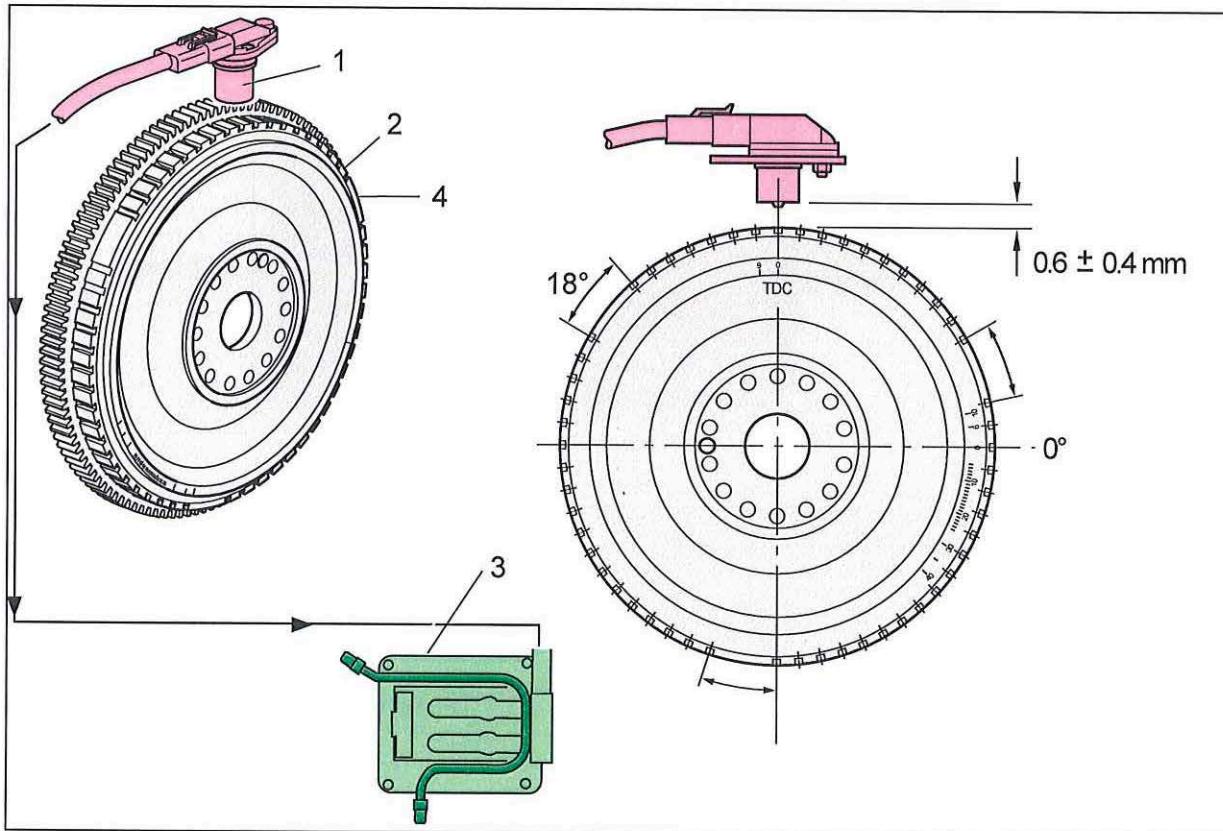
3 Połączenie układu spalinowego

30 Trójdrożny katalizator

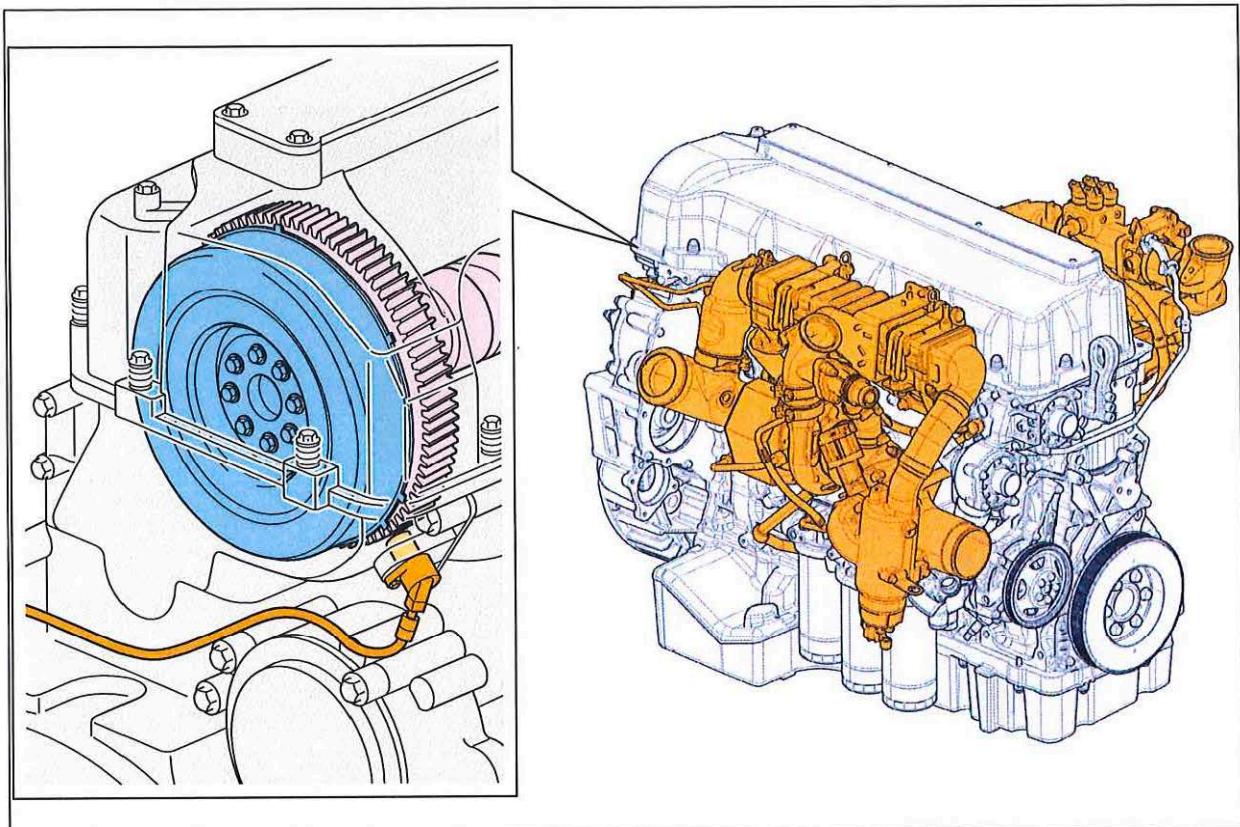

31 Czujnik NOx

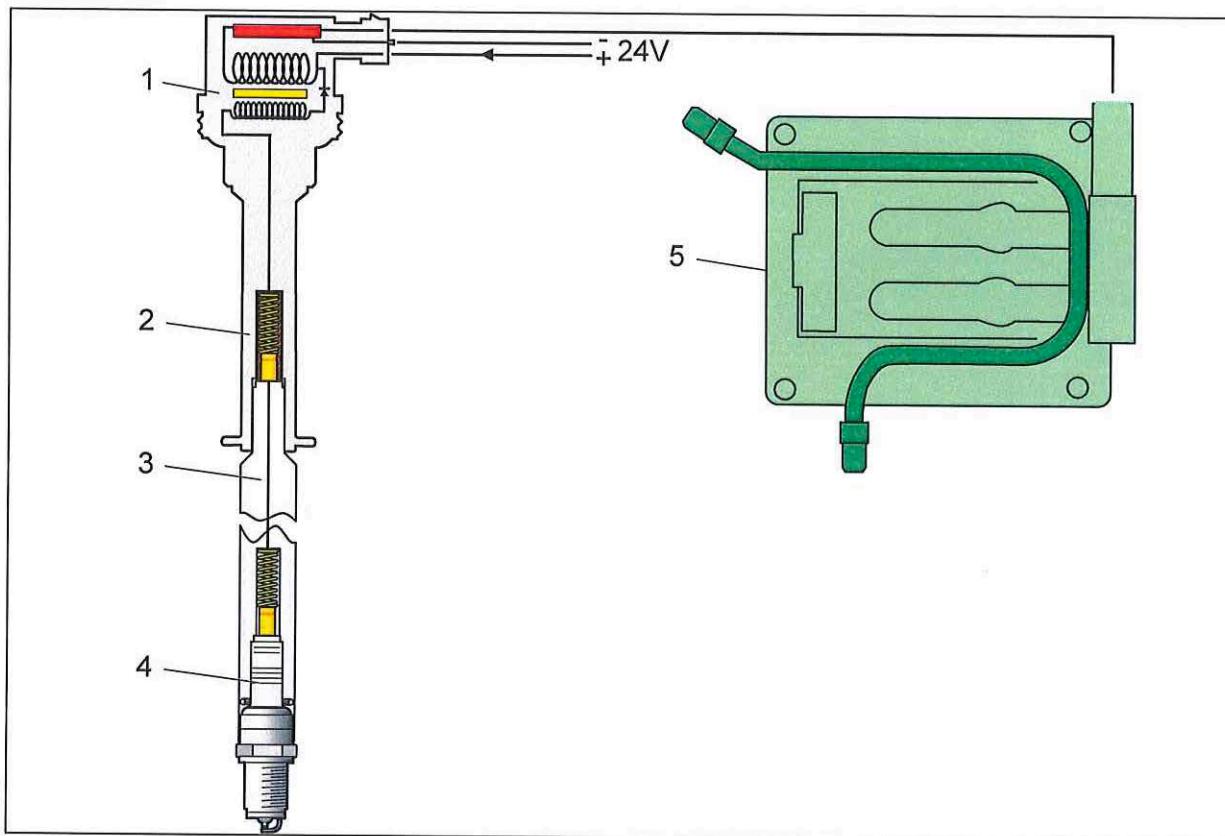

32 Indukcyjny układ zapłonowy, Czujnik koła zamachowego

1 Czujnik koła zamachowego	3 Sterownik silnika
2 Pierścień identyfikacyjny	4 Przerywnik ciągu impulsów

33 Indukcyjny układ zapłonowy, Czujnik wałku rozrządu

34 Indukcyjny układ zapłonowy, zapłon cewka / świeca

1 Cewka zapłonowa	3 Przedłużka	5 Sterownik silnika
2 Izolacja gumowa	4 Świeca zapłonowa	

35 System bezpieczeństwa

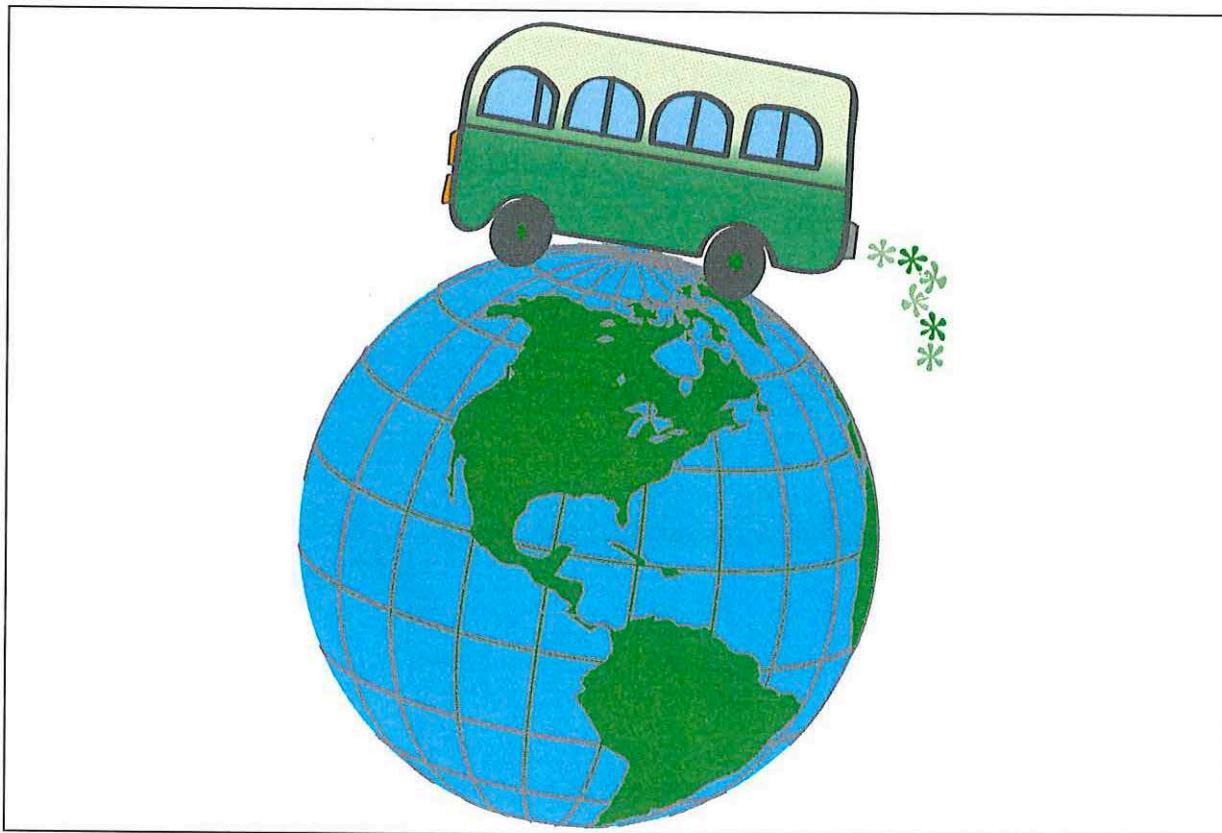

---

36 Podstawowa wiedza w zakresie silników gazowych

VOLVO
Global Training